Ч. 17 (15.108). Львів, четвер 26. січня 1939. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Леґіонів Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Наладнання співпраці між владою та військом

КУП ПОДАЄ З ХУСТУ, ЩО В ПОНЕДІЛОК ВІДБУЛАСЯ ТАМ КОНФЕРЕНЦІЯ МІНІСТРІВ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ІЗ ПРЕДСТАВНИКАМИ ВІЙСЬКА, ЖАНДАРМЕРІЇ ТА ІНШИХ ОРҐАНІВ БЕЗПЕКИ. НА ЗГАДАНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ВДАЛОСЯ УСТІЙНИТИ СПІВПРАЦЮ ВСІХ ЧИННИКІВ ІЗ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОЮ ВЛАДОЮ.

Устійнення відношення Січей до інших військ. частин.

КУП ПОДАЄ З ХУСТУ, ЩО В НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ БУДЕ УСТІЙНЕНЕ ВІЙСЬКОВЕ ВІДНОШЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАРОДНЬОЇ ОБОРОНИ „КАРПАТСЬКА СІЧ" ДО ІНШИХ ЗБРОЙНИХ ЧАСТИН В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Новий комендант жандармерії в Карпатській Україні.

КУП. РІШЕННЯМ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ З 20. Ц. М. ІМЕНОВАНО НОВОГО ГОЛОВНОГО КОМАНДАНТА ЖАНДАРМЕРІЇ ДЛЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ. ГОЛОВНИМ КОМАНДАНТОМ СТАВ ПІДПОЛКОВНИК ВОЛОДИМИР ВАКА, ЯКИЙ ПРАЦЮВАВ УЖЕ ДОВГИЙ ЧАС В УЖГОРОДІ І ДОБРЕ ВОЛОДІЄ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ТА ДОВГИЙ ЧАС ПОБУВАВ В УКРАЇНСЬКОМУ ОКРУЖЕННІ. ДАВНЬОГО КОМАНДАНТА ПОЛКОВНИКА ВІТА ВЛАДА СПЕНСІОНУВАЛИ.

ЗВІЛЬНЕННЯ ТРЬОХ ЖАНДАРМІВ ЗІ СЛУЖБИ

УПС з Відня подає за німецькими часописами, що головний командант жандармерії в Карпатській Україні звільнив трьох жандармів із служби у звязку з недавніми інцидентами перед приїздом ґен. Прхали до Хусту. Як відомо чеські жандарми намагалися виявляти декуди надто велику службовість, яка довела до конфліктів із січовиками та до зудару, в якому ранено три особи. Інциденти були в Королеві над Тисою, коло Хусту, в Ізі та в інших місцевостях менше замітні конфлікти. У звязку з тими конфліктами карпатоукраїнська влада переведе слідство та витягне з нього відповідні консеквенції.

Мобілізація в Італії?

ДЕЯКІ ФРАНЦУЗЬКІ ЧАСОПИСИ ПРИНЕСЛИ СЕНЗАЦІЙНУ ВІСТКУ, ЩО ІТАЛІЯ ПЕРЕВОДИТЬ ЧАСТИННУ МОБІЛІЗАЦІЮ. ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА ДЕМЕНТУЄ ЦІ ВІСТКИ НА ПІДСТАВІ УРЯДОВИХ ЗАПЕРЕЧЕНЬ. ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА ПОДАЄ, ЩО В ІТАЛІЇ ПОКЛИКАНО ТІЛЬКИ КІЛЬКА СТАРШИХ РІЧНИКІВ НА ПОТРІБНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРЕШКІЛ, А ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ НЕМА МОВИ.

РОКОВИНИ 22. СІЧНЯ В БЕРЛІНІ.

В Берліні відбулося свято 22. січня, в якому взяли участь: ґен. Кравс, держ. секр. для українських справ д-р Сушко, представник карпатоукраїнського уряду д-р Долинай, представник УНО та багато інших українських і німецьких гостей. Ґен. Кравс та д-р Долинай зложили на берлінському цвинтарі вінці на могилі от. Віговського та сот. Ю. Чучмана.

—o—

ВІДВІДИНИ В ПОЛЬСЬКОГО КОНСУЛЯ.

КУП подає, що премієр о. Волошин відвідав у товаристві шефа президіяльного бюра п. М. [illegible] польського консуля Куриницького в Хусті. Консуль говорив із гостями чистою українською мовою.

Які завдання мав Прхала в Хусті

Мотиви іменування ґен. Прхали карпатоукраїнським міністром, поза вичислюванням його заслуг як команданта східнословацької армії, не говорили нічого про те, що мав новий міністер в Карпатській Україні перевести. Зате влада К. У. зорієнтувалася впору й зайняла гідне становище.

Щойно тепер, коли Прхала вернувся до Праги й надії, що їх „карпатороси" привязували для тієї номінації, розвіялися, щойно за посередництвом мадярських джерел, яких інформували у свою чергу ужгородські „карпатороси", можемо довідатися, які завдання мав виконати ґен. Прхала. Отже в першу чергу мав він привернути уряд віцеґубернатора й обсадити його відомим уже з неясної постави підчас евакуації Ужгороду, д-ром Бескидом, вищі становища в Хусті мав обсадити русскими, мав зреорґанізувати цілий адміністраційний апарат Карпатської України та вкінці мав довести до ліквідації Січей. До таких завдань мав признатися — як подає „Карпаті Мадяр Гірляп" — сам ґен. Прхала.

Делеґація ЧНР виїхала з Хусту до Праги.

КУП ПОДАЄ З ХУСТУ, ЩО ТАМ ЗЯВИЛАСЯ ВЧОРА ДЕЛЕҐАЦІЯ ЧЕСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РАДИ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ, ЯКА ВІДБУЛА КОНФЕРЕНЦІЮ З МІН. РЕВАЄМ ТА ВІДЇХАЛА ОПІСЛЯ ДО ПРАГИ, ЩОБ ТАМ ВИЯСНИТИ ВІДПОВІДНИМ ЧИННИКАМ СВОЄ СТАНОВИЩЕ ДО НОМІНАЦІЇ ҐЕН. ПРХАЛИ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИМ МІНІСТРОМ. ЧЕСЬКІ ДЕЛЕҐАТИ СТОЯТЬ НА СТАНОВИЩІ, ЩО НОМІНАЦІЯ ҐЕН. ПРХАЛИ БУЛА СПРАВЖНІМ НЕЩАСТЯМ, ЯКЕ НЕПОТРІБНО ПОПРШИЛО ДОБРЕ ВЖЕ НАЛАДНАНЕ СПІВЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ ІЗ ЧЕСЬКОЮ МЕНШИНОЮ.

—o—

Півтора кільометра від Барсельони.

Авас подає в годині 22. вночі, що військa ґен. Франко находяться у віддалі півтора кільометра від Барсельони.

Французька амбасада — це остання дипльоматична станиця, яка ще залишилася в Барсельоні. Французький амбасадор постійно удержує звязок із урядом, щоб забезпечити французьких громадян та їх майно у столиці Катальонії. Всі інші дипльоматичні представництва виїхали вже до Кальдетас.

Червоний уряд покинув Барсельону, залишаючи в ній тільки делегатів для полагоджування найважніших актуальних справ.

НАЦІОНАЛІСТИ ЗАЙНЯЛИ БАРСЕЛЬОНСЬКЕ ЛЕТОВИЩЕ.

Вчора в год. 23.30 національні війська зайняли барсельонське летовище Прат де Ілюбреґат. Національна артилерія обстрілювала вчора вечором барсельонську пристань.

БАРСЕЛЬОНА ПІД ОБСТРІЛОМ ГАРМАТ.

Національні війська зайняли вчора вполудне місцевість Ґава, віддалену приблизно 10 км. від полудневих воріт Барсельони. Ціла Барсельона опинилася вже в полі бачення національної армії і під безпосереднім обстрілом її артилерії. В середмісті панує умовний спокій, зате на передмістях настала справжня паніка. Багато барсельонських щоденників учора вже не появилося.

МОНРОСА ВПАЛА.

Частини ґен. Франко зайняли Монросу й Марторель та перейшли в обох містах ріку Ілюбреґат. Таким чином відтяли вони одну із двох залізничих ліній, що ведуть із теренів, що їх ще займає червона армія, до Франції. Ріка Ілюбреґат творила останню лінію опору під Барсельоною. Після здобуття Ґави національна артилерія має під своїм обстрілом найважніше летовище червоних у Пра де Ілюбреґат.

На північному відтинку національні частини перейшли вже гори Монсерра та опинилися на низині перед Барсельоною.

Наварські дивізії перейшли ріку Ілюбреґат. Інші частини перейшли ріку Ріо де Каремер, та окружили Монросу від півночі. Мароканці перемогли останні перешкоди на відтинку Ґараф і мають отверту дорогу до Барсельони. Таким чином національній армії вдалося проломати останню оборонну лінію червоних, які мусіли виректися оборони тих становищ з уваги на конечне переґрупування своїх частин. Національні війська сходять у долину Барсельони.

КОМІСІЯ ЛІҐИ НАЦІЙ ПОКИНУЛА БАРСЕЛЬОНУ.

Міжнародня військова комісія, що її виделеґувала Ліґа Націй до Барсельони мусіла покинути столицю Катальонії перед закінченням своєї місії. Її завданням була контроля над відкликуванням чужих добровольців із барсельонської армії.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Ч. 17 (15.108). ЛЬВІВ, ЧЕТВЕР 26. СІЧНЯ 1939. Opłata pocztowa uiszczona gotówką РІК LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10 II. ПОВ.
Телефон Редакції 245-14
Телефон Адміністрації 229-11
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Наладнання співпраці між владою та військом

КУП ПОДАЄ З ХУСТУ, ЩО В ПОНЕДІЛОК ВІДБУЛАСЯ ТАМ КОНФЕРЕНЦІЯ МІНІСТРІВ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ІЗ ПРЕДСТАВНИКАМИ ВІЙСЬКА, ЖАНДАРМЕРІЇ ТА ІНШИХ ОРҐАНІВ БЕЗПЕКИ. НА ЗГАДАНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ВДАЛОСЯ УСТІЙНИТИ СПІВПРАЦЮ ВСІХ ЧИННИКІВ ІЗ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОЮ ВЛАДОЮ.

Устійнення відношення Січей до інших військ. частин.

КУП ПОДАЄ З ХУСТУ, ЩО В НАЙБЛИЖЧОМУ ЧАСІ БУДЕ УСТІЙНЕНЕ ВІЙСЬКОВЕ ВІДНОШЕННЯ ОРҐАНІЗАЦІЇ НАРОДНЬОЇ ОБОРОНИ „КАРПАТСЬКА СІЧ" ДО ІНШИХ ЗБРОЙНИХ ЧАСТИН В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Новий комендант жандармерії в Карпатській Україні.

КУП. РІШЕННЯМ КАРПАТОУКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ З 20. Ц. М. ІМЕНОВАНО НОВОГО ГОЛОВНОГО КОМАНДАНТА ЖАНДАРМЕРІЇ ДЛЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ. ГОЛОВНИМ КОМАНДАНТОМ СТАВ ПІДПОЛКОВНИК ВОЛОДИМИР ВАКА, ЯКИЙ ПРАЦЮВАВ УЖЕ ДОВГИЙ ЧАС В УЖГОРОДІ І ДОБРЕ ВОЛОДІЄ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ ТА ДОВГИЙ ЧАС ПОБУВАВ В УКРАЇНСЬКОМУ ОКРУЖЕННІ. ДАВНЬОГО КОМАНДАНТА ПОЛКОВНИКА ВІТА ВЛАДА СПЕНСІОНУВАЛИ.

ЗВІЛЬНЕННЯ ТРЬОХ ЖАНДАРМІВ ЗІ СЛУЖБИ

УПС з Відня подає за німецькими часописами, що головний командант жандармерії в Карпатській Україні звільнив трьох жандармів із служби у звязку з недавніми інцидентами перед приїздом ген. Прхали до Хусту. Як відомо чеські жандарми намагалися виявляти декуди надто велику службовість, яка довела до конфліктів із січовиками та до зудару, в якому ранено три особи. Інциденти були в Королеві над Тисою, коло Хусту, в Ізі та в інших місцевостях менше замітні конфлікти. У звязку з тими конфліктами карпатоукраїнська влада переведе слідство та витягне з нього відповідні консеквенції.

Які завдання мав Прхала в Хусті

Мотиви іменування ген. Прхали карпатоукраїнським міністром, поза вичислюванням його заслуг як команданта східнословацької армії, не говорили нічого про те, що мав новий міністр в Карпатській Україні перевести. Зате влада К. У. зорієнтувалася впору й зайняла гідне становище.

Щойно тепер, коли Прхала вернувся до Праги й надії, що їх „карпатороси" привязували для тієї номінації, розвіялися, щойно за посередництвом мадярських джерел, яких інформували у свою чергу ужгородські „карпатороси", можемо довідатися, які завдання мав виконати ґен. Прхала. Отже в першу чергу мав він привернути уряд віцеґубернатора й обсадити його відомим уже з неясної постави підчас евакуації Ужгороду, д-ром Бескидом, вищі становища в Хусті мав обсадити русскими, мав зреорґанізувати цілий адміністраційний апарат Карпатської України та вкінці мав довести до ліквідації Січей. До таких завдань мав признатися — як подає „Карпаті Мадяр Гірляп" — сам ген. Прхала.

Делеґація ЧНР виїхала з Хусту до Праги.

КУП ПОДАЄ З ХУСТУ, ЩО ТАМ ЗЯВИЛАСЯ ВЧОРА ДЕЛЕҐАЦІЯ ЧЕСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РАДИ В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ, ЯКА ВІДБУЛА КОНФЕРЕНЦІЮ З МІН. РЕВАЄМ ТА ВІДЇХАЛА ОПІСЛЯ ДО ПРАГИ, ЩОБ ТАМ ВИЯСНИТИ ВІДПОВІДНИМ ЧИННИКАМ СВОЄ СТАНОВИЩЕ ДО НОМІНАЦІЇ ГЕН. ПРХАЛИ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИМ МІНІСТРОМ. ЧЕСЬКІ ДЕЛЕҐАТИ СТОЯТЬ НА СТАНОВИЩІ, ЩО НОМІНАЦІЯ ГЕН. ПРХАЛИ БУЛА СПРАВЖНІМ НЕЩАСТЯМ, ЯКЕ НЕПОТРІБНО ПОГРІШИЛО ДОБРЕ ВЖЕ НАЛАДНАНЕ СПІВЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ ІЗ ЧЕСЬКОЮ МЕНШИНОЮ.

—o—

Мобілізація в Італії?

ДЕЯКІ ФРАНЦУЗЬКІ ЧАСОПИСИ ПРИНЕСЛИ СЕНЗАЦІЙНУ ВІСТКУ, ЩО ІТАЛІЯ ПЕРЕВОДИТЬ ЧАСТИННУ МОБІЛІЗАЦІЮ. ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА ДЕМЕНТУЄ ЦІ ВІСТКИ НА ПІДСТАВІ УРЯДОВИХ ЗАПЕРЕЧЕНЬ. ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА ПОДАЄ, ЩО В ІТАЛІЇ ПОКЛИКАНО ТІЛЬКИ КІЛЬКА СТАРШИХ РІЧНИКІВ НА ПОТРІБНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ПЕРЕШКІЛ, А ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ НЕМА МОВИ.

РОКОВИНИ 22. СІЧНЯ В БЕРЛІНІ.

В Берліні відбулося свято 22. січня, в якому взяли участь: ген. Кравс, держ. секр. для українських справ д-р Сушко, представник карпатоукраїнського уряду д-р Долинай, представник УНО та багато інших українських і німецьких гостей. Ген. Кравс та д-р Долинай зложили на берлінському цвинтарі вінці на могилі от. Вітовського та сот. Ю. Чучмана.

—o—

ВІДВІДИНИ В ПОЛЬСЬКОГО КОНСУЛЯ.

КУП подає, що премієр о. Волошин відвідав у товаристві шефа президіяльного бюра п. М. Лиашнча польського консуля Куриіцького в Севлюші. Консуль говорив із гостями чистою українською мовою.

Півтора кільометра від Барсельони.

Авас подає в годині 22. вночі, що військa ґен. Франко находяться у віддалі півтора кільометра від Барсельони.

Французька амбасада — це остання дипльоматична станиця, яка ще залишилася в Барсельоні. Французький амбасадор постійно удержує звязок із урядом, щоб забезпечити французьких громадян та їх майно у столиці Катальонії. Всі інші дипльоматичні представництва виїхали вже до Кальдетас.

Червоний уряд покинув Барсельону, залишаючи в ній тільки делеґатів для полагоджування найважніших актуальних справ.

НАЦІОНАЛІСТИ ЗАЙНЯЛИ БАРСЕЛЬОНСЬКЕ ЛЕТОВИЩЕ.

Вчора в год. 23.30 національні війська зайняли барсельонське летовище Прат де Ілюбреґат. Національна артилерія обстрілювала вчора вечором барсельонську пристань.

БАРСЕЛЬОНА ПІД ОБСТРІЛОМ ГАРМАТ.

Національні війська зайняли вчора вполудне місцевість Ґава, віддалену приблизно 10 км. від полудневих воріт Барсельони. Ціла Барсельона опинилася вже в полі бачення національної армії і під безпосереднім обстрілом її артилерії. В середмісті панує умовний спокій, зате на передмістях настала справжня паніка. Багато барсельонських щоденників учора вже не появилося.

МОНРОСА ВПАЛА.

Частини ґен. Франко зайняли Монросу й Марторель та перейшли в обох містах ріку Ілюбреґат. Таким чином відтяли вони одну із двох залізничих ліній, що ведуть із теренів, що їх ще займає червона армія, до Франції. Ріка Ілюбреґат творила останню лінію опору під Барсельоною. Після здобуття Ґави національна артилерія має під своїм обстрілом найважніше летовище червоних у Пра де Ілюбреґат.

На північному відтинку національні частини перейшли вже гори Монсерра та опинилися на низині перед Барсельоною.

Наварські дивізії перейшли ріку Ілюбреґат. Інші частини перейшли ріку Ріо де Каремер, та окружили Монросу від півночі. Мароканці перемогли останні перешкоди на відтинку Ґрафі і мають отверту дорогу до Барсельони. Таким чином національній армії вдалося проломати останню оборонну лінію червоних, які мусіли виректися оборони тих становищ з уваги на конечне переґрупування своїх частин. Національні війська сходять у долину Барсельони.

КОМІСІЯ ЛІГИ НАЦІЙ ПОКИНУЛА БАРСЕЛЬОНУ.

Міжнародня військова комісія, що її виделеґувала Ліґа Націй до Барсельони мусіла покинути столицю Катальонії перед закінченням своєї місії. Її завданням була контроля над відкликуванням чужих добровольців із барсельонської армії.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Максималізм у практиці.

Львів, 24. січня 1939.

(К.) „Цо ксьондз волі, ажеби дзецко одмавяло модлітвен по польску, чи ажеби мільчало?"

Трактуймо цей запит як політичну альтернативу, незалежну від умовин, серед яких запит був поставлений, сказати б виабстрагуймо його від елементів другорядних, від часу, місця, осіб, які нам відомі. Нехай він стоїть перед нами як проблема, ще краще: як критерій політичного підходу до проблеми. До якої? До **права** української дитини відмовляти молитву по українськи, до **обовязку** священника **боронити** цього права дитини.

Здаємо собі справу з того, що наше бажання трактувати поставлене вгорі питання як політичну альтернативу, може бути незрозуміле. Тому вияснюємо ще істотне підложжя спору. Є розпорядки шкільної влади, які дозволяють українським дітям у школах відмовляти молитви в їхньому обряді. Одначе є теж і практика, яка часто колідує з цією засадою (напр. уводить звичай відмовляти всім дітям незаапробовану гр. кат. Ординаріятами молитву „Духу Свенти"). Українські священники вважають, що не повинні допускати до цього, маючи за собою розпорядок шк. влади і конкордат. На тому ґрунті доходить до конфліктів, що їх можливо навіть обидві сторони перебільшують. Саме підчас одного такого конфлікту заведено дискусію і в її розгарі впало цитоване нами на вступі цих міркувань питання.

Коли хочемо зробити з цього питання немов політичний „препарат", який можна б узяти під аналізу, досвід, побільшальне скло, то воно цікаве для нас не з погляду **права**, лише з погляду **настроїв**, які на це право впливають. Отож для нас не цікаве в цій хвилині, чому шкільна влада риґористично не тримається власного розпорядку. Не хочемо до цих явищ підходити з категоріями передвоєнного думання, нпр. вмовляти в себе, що сьогодні істнує у світі обективне право. Бо тоді чимало того, що в широкому світі діється, було б незрозуміле, парадоксальне. Чи не є в світлі передвоєнних понять парадоксом сентенція одного німецького судового присуду: „правда, всі громадяни є рівні перед правом, однак це не значить, щоб право було рівне для всіх громадян"?

Отож не цікавить нас у цій хвилині правничий бік справи, лише **політичний, психо-політичний**. Його формулуємо так: велика частина польського громадянства на тутешній території хоче звести краєве життя на площину: **або щось є польське або ніяке.** Один польський знавець української проблеми сформулював цю альтернативу своїх земляків так: „альбо бендзєш поляком, альбо мусіш польскен ненавідзіць." (Ал. Бохеньскі: „Проблєм польско-украіньскі в Земі Червеньскей", стр. 18).

Ми вже нераз на сторінках нашого часопису писали про те, що для польської політичної думки сьогодні рішальним є таке міркування: лиш масова мобілізація культурних, господарських і соціяльних сил **польського** громадянства нашій території і лише абсолютна перевага польського елементу на всіх царинах життя цієї території — розвяже **українську** проблему в Польщі. Такі слова, як „співжиття" „нормалізація" і т. п. стрінете нині у польській пресі надзвичайно рідко. Політичну тактику „угод", „вирівнювань", „розмов" заступили національні змагання, в яких беруть і братимуть чимраз більшу участь маси та в якій мотивом, предметом національної динаміки стають буденні найпростіші потреби.

Досі — все в порядку.

Коли ми читаємо у „Дзеннику Польскім" і ін. польських органах тільки про боротьбу за польську перевагу, тому льоґічно треба думати, що й українці мусять пристосовувати і свою тактику до цієї польської тактики. Просто в силу засади самозбереження, прикметної кожній живій істоті. Звідсіль дальший для такої льоґіки висновок: пробувати узгіднити те, що розвивається поруч себе. І тоді щойно поставити альтернативу: або само істнування українців є державною зрадою, або те істнування державною зрадою не є. Коли ж польська сторона погодиться це останнє, то льоґіка казалаб, що вони повинні погодитися на розвиток українців — в інтересі держави. Тимчасом угорі поставлене питання, яке символізує новий підхід частини польського громадянства до української проблеми, формулює іншу альтернативу: або те, що **українське буде польське або воно буде ніяке.** „Альбо дзецко бендзє модліць сен по польску, альбо бендзє мільчало." Третього виходу, природного і самозрозумілого, себто, щоб дитина молилася по українськи, ця льоґіка не допускає. Для тієї психополітичної новини наших днів політичною „демонстрацією" є, коли хтось користає зі свого права і говорить прилюдно до українськи, для неї рушійним гаслом є „ані пендзі земі украіньцам". Вона реаґує нервово, коли в радіо лунає українська пісня і — замикає чимскорше голосник, зате вона радіє, коли побачить розбиту шибу в „Маслосоюзі", вона не старається навіть зрозуміти, як можуть українці мати якісь ідеали, радощі, не може вжитись навіть у зміст ідейного їхнього життя. Чи не є це явище, сьогодні найбільш у нас помітне? Чи ця альтернатива „або щось є польське або ніяке" не є причиною безлічі конфліктів, чи не зводить вона на манівці всякі розумні зусилля увести життя нашої території в якесь розумне русло?

Назвім світогляд, на підложжі якого зроджуються такі альтернативи — все або ніщо — степовим, сипким, урядничим, у протиставленні до рільничого, ціпкого, виростаючого з ґрунту. Настрої польського громадянства нашої землі стали радше урядничі ніж конструктивні, що здібні передбачувати на дальшу мету. Однак нам відомі приклади з життя, які кажуть, що не все польське громадянство цим настроям піддається. Треба признати, що фільма тутешнього життя не така вже дуже однобічна і безнадійна. Нпр. автохтонне польське селянське населення не зовсім опановане тією максималістичною психікою. Воно навіть солідарне з клясовим змислом українського селянства і раде б бачити українських селян у своїм товаристві в політичній боротьбі за владу. Та проте, коли сьогодні нпр. на соймовому терені або на сторінках поважних польських періодиків паде інколи запит про можливість польсько-українського порозуміння, то це — в оцій краєвій дійсності — лише стилістично-реторичні вправи. Дійсність нашої території каже: **суть у тому, чи рішальні в польському громадянстві чинники визбудуться максималістичного підходу до української проблеми.** Себто — коли закінчувати поставленим на вступі питанням — чи вважатимуть природною, безспірною справою, щоб українська дитина не потребувала стояти перед альтернативою: молитись по польськи чи мовчати, лише просто — молитися по українськи. Без шкоди і небезпеки для держави.

Ревеляції чи фантазії „Русского Голосу"?

Землячки з львівського „Русского Ґолосу", здорово продрімавшись над 15-ти числами свого нудного щоденного видання, нараз у 16-тому числі пробують „оріґінальнічать" живішим підходом до актуальних подій. Зелектризувало їхні сподівання „военное положеніе" в Карпатській Україні, у звязку з приїздом ґен. Прхали до Хусту.

Мовляв „Русскій Ґолос": ґенерала Прхалу ентузіястично зустріло населення Хусту; паки мовляв: праський уряд скасував „розпорядок Волошина" про розписання виборів на 12. лютого; і паки і паки мовляв: **у Празі носилися з думкою призначити на переходовий час виборів та скликання сойму „військового ґенерал-губернатора"** (як це „пахнет русскім духом"!) **у Карпатській Україні в особі ґенерала Войцеховського**, що є — по свідоцтву „Русского Ґолосу" — „руссофілом, харашо ізвестним Подкарпатской Русі". Одначе — жалується наш львівський ідейний однодумець Бродія та Фенцика — з ріжних причин назначили не Войцеховського, а ґенерала Прхалу. Але це ніяке лихо, бо ґенерал Прхала „друг русскаво народа" з „падлінно славянскімі убежденіями" (чи на зразок Фенцика: у мене все було мадярське серце?), який зуміє „усмірітъ їх (українські) пориви", або й зовсім „визволитись від них", тобто, кажучи менш дипльоматичною мовою розіґнати карпато-український уряд.

Звідки „Русскій Ґолос" зачерпнув надхнення для своїх ревеляційних інформацій про події в Карпатській Україні — це його тайна. Одначе — за одним мабуть винятком — вони у своїх подробицях „сплош да рядом" минаються з правдою.

Ґенерала Прхалу зовсім не витало українське населення Хусту. Братиславський „Ґренцботе" з 20. січня пише з Хусту: „В полудневих годинах збіглися на доїздовій дорозі гуртки жидів та чехів, щоб демонстраційно витати чеських ґенералів. Взагалі-ж від двох днів чехи ведуть себе в Хусті визиваюче, носять чеські національні відзнаки і почувають себе гордо **під охороною чеських жандармів та війська".**

Продуктом буйної фантазії треба назвати також повідомлення „Русского Ґолосу" про відкликання рецепци виборів до сойму Карпатської України. Навіть найбільші ненависники українства серед чеських централістів не зважились на таке насильство над конституційними прероґативами карпатоукраїнського уряду. Таке могла видумати хіба хвора фантазія землячка у Львові, землячка, якого радує [illegible] навіть найтяжче лихо на рідній землі, коли воно било по українству, який готов помиритися з фактом, що Ужгород стає Унгваром, але ніяк не всилі піднятися думкою вище та помиритися з українським Хустом.

Коли ж у справі підготови чеського зам[illegible]ху в Карпатській Україні та в справі пляну [illegible]садити ґенерал-ґубернаторство в Хусті „Русскій Ґолос" інформує на основі позитивного матеріялу, то він причинюється до небуденної компромітації тих осіб у праському центральному уряді, **які до останньої хвилини справлялись зі своїми протиконституційними намірами, гадаючи несподівано завдати українському народові та його урядові на Закарпатті зрадницький удар у спину, щоб знову віддати Карпатську Україну в руки чеської адміністрації та бродіївсько-фенциківської наволочі.** В тому освітленні, яке „Русскій Ґолос" дає [illegible] мірам чеських провідних русофілів дотичне Закарпаття, свят-вечірній інцидент біля Мукачева набирає цікавого посмаку й допускає всяке пояснення... За ці ревеляції належиться „Русскому Ґолосові" подяка, бо вони [illegible]ють та остерігають українське громадянство.

Одначе треба напятнувати як нахабство менторства „Русского Ґолосу" під адресою українського громадянства у справі „покровительства Берліна", ґерманофільства [illegible]. Чеський „А-Зет" з 21. ц. м. повідомляє, що [illegible] дні переїзду ґен. Прхали через Братиславу [illegible] явилась у словацького німецького державного секретаря Кармазіна **делеґація** [illegible] **„Русского Ґолосу" з Пряшева** під проводом **якогось д-ра Жідовського** (номен-омен!) з проханням взяти під свій покров „русских", з [illegible] клярацією приязни та льояльности до Німеччини, щоб тільки помогти чеським ґенералам добитись знову до влади над українським народом...

Воістину: краще було „Русскому Ґолосові" далі дрімати на лаврах домашніх тріумфів, ніж пускатись на бистрі хвилі великої політики та компромітувати своїх чеських приятелів несвоєчасним балакунством.

Алькоголь і тютюн спиняють умовий розвиток

З церковно-православних справ.

Варшава, 20. січня.

ВНУТРІШНІЙ СТАТУТ.

В Деннику Законів Р. П. з 30. грудня 1938 р. (ч. 103 поз. 679) появився розпорядок Ради Мі- вістрів з дня 10. грудня 1938 р. про визнання **внутрішнього статуту Православної Церкви в Польщі** на основі листопадового декрету прези- дента. Статут виготовило міністерство віроіспо- відань при допомозі правної референтури Пра- восл. Церкви.

Появу внутрішнього статуту треба вважати важним моментом у житті Православної Церкви у Польщі. Поодинокі правні позиції статуту об- говорили ми перші у „Ділі" ще два місяці тому. Сьогодні проаналізуємо лише два важніші міс- ця, а саме про компетенції собору єпископів та єпархіяльне управління, бо у складі першого зайшли деякі зміни, а друге це цікаве новум, на яке православне громадянство мусить звернути вплив.

Перше місце є таке:

„Святий Собор Єпископів, як спадкоємців Апостоль- ської влади, є в Св. Автокефальній Православній Цер- кві в Польщі органом церковної влади, що регулює справи, які перевищують управнення правлячих єпис- копів.

Складається Собор Єпископів **зі всіх урядуючих єпископів Православної Церкви в Польщі.** Скликає йо- го принаймні раз на рік Митрополит, який є головою Собору Єпископів. Ухвали його западають звичайною більшістю голосів, у випадку рівности голосів рішає голос Митрополита.

До обсягу ділання Св. Собору Єпископів, поза справами догматично-релігійними, відноситься турбота над усіми адміністраційними, освітніми й господар- ськими справами, а також зверхня судово-адміністра- ційна юрисдикція".

Як бачимо, закиди, що їх колись ставили „Ділові" деякі українські православні церков- ники з приводу оцінки персонального складу Собору Правосл. Церкви — виявилися безпід- ставними. На хід подій у Церкві матимуть вплив усі єпископи, між якими є, як відомо, вже те- пер двох православних поляків.

Управління єпархією — говорить статут — вико- нують правлячі єпископи при допомозі єпархіяльних зборів, консисторій і ревізійних комісій, а в єпархіях, де є вікарний єпископ, і при його допомозі.

Єпархіяльні збори, що складаються з представни- ків духовенства й **мирян, вибраних на 5 літ,** відбува- ються раз у рік. Скликає зібрання й головує на ньому правлячий єпископ.

У склад єпархіяльного зібрання входять: 1) прав- лячий єпископ, як голова; 2) вікарні єпископи; 3) на- стоятель катедрального собору в єпархії; 4) представ- ники парафіяльного духовенства в кількості від 12 до 20 осіб і **представники вірних у подвійній кількості від 24 до 40 осіб;** кількість представників залежить від розмірів єпархії; 5) директори Державних Православ- них Теологічних Ліцеїв, що знаходяться в межах є- пархії; 6) члени єпархіяльної консисторії; 7) єпархіяль- ний місіонер; 8) представник манастиря чи манастирів єпархії, визначений правлячим єпископом; 9) два чле- ни Головної Контрольної Комісії з даної єпархії.

Для переведення виборів представників до єпар- хіяльного зібрання єпархію ділять на виборчі округи, кількість і межі яких устійнює Митрополит у порозу- мінні з міністром віроісповідань на внесок відповідно- го правлячого єпископа.

Вибори представників парафіяльного духовенства й вірних до єпархіяльного зібрання відбуваються що 5 літ в окружних виборчих зборах.

У кожній виборчій окрузі виборчі збори відбува- ються у двох окремих, осібно скликаних куріях: а) ду- ховній курії, що вибирає зпосеред свого числа 1 пред- ставника й 1 заступника, б) світській курії, що вибирає зпоміж себе 2 представників і 2 заступників.

Виборчі збори духовної курії складаються зо всіх священиків і диконів, що займають на терені даної виборчої округи усталені церковні становища.

Виборчі збори світської курії складаються зі світ- ських представників парафій даної виборчої округи по 1 представникові від кожної парафії, вибраних відпо- відними парафіяльними зібраннями, згідно з відповід- ними приписами парафіяльного статуту.

Вибори в окружних виборчих зібраннях обох курій відбуваються в іменному й таємному голосуванні на кандидатів, зголошених на письмі на руки голови що- найменше пятю присутніми членами зібрання".

До компетенції єпархіяльних зборів нале- жить м. і.:

„1) обговорення питань релігійного життя в єпар- хії та представлення щодо нього відповідних внесків духовній владі; 2) розважання справ **релігійної освіти серед вірних;** 3) підтримка доброчинної діяльности в єпархії; 4) усталення височини оплат (такси), які мож- на побирати за виконання релігійних послуг; 5) уста- лення височини й терміну платности складок, що при- падають від окремих парафій на загально-єпархіяльні цілі; 6) затвердження єпархіяльних буджетів і буджє- тів окремих єпархіяльних інституцій, а також прий- мання до відома та оправдження тих буджетів; 7) ухва- лення субвенцій і позичок для церковних інституцій; 8) обговорення справ набуття, збування й уживуван- ня нерухомих маєтків всіх єпархіяльних інституцій; 9) обмірковання справ, що торкаються єпархіяльних підприємств і складання єпископові внесків у тих спра- вах; 10) розгляд і вирішення справ, **що торкаються є- пархіяльних релігійних видавництв;** 11) розгляд зажа- лень на вибори в окружних зібраннях.

Єпархіяльне зібрання доконує виборів: 1) пред- ставників до Елекційного Собору й до Головної Кон- трольної Комісії; 2) кандидатів на правлячого єписко- па; 3) членів Єпархіяльної Ревізійної Комісії; 4) канди- датів на членів єпархіяльної консисторії.

Єпархіяльні збори є звичайні, надзвичайні й е- лекційні. Звичайні збори скликається раз на рік, най- пізніше за 3 місяці перед розпочаттям буджетового ро- ку. Дату скликання звичайного зібрання усталює прав- лячий єпископ. Порядок денний звичайного зібрання о- біймає: а) справи, предоставлені правлячим єпископом; б) внески, зголошені на письмі що-найменше 10 члена- ми зібрання разом з підписами внескодавців не пізні- ше, ніж за тиждень перед датою зборів".

Ще заки подрібно обговоримо всі нові фор- ми прав. церк.-громадянського життя, — звер- таємо увагу українського прав. громадян-

ДОРА МАНКУЗО ПЕРРІКОНЕ. 2

КИТИЦЯ РОЖ.

(Докінчення).

Коли вернулася домів, опянив її сильний за- пах квітів. Вона сіла й задумалася у сутінках. Чула, як кашляв її чоловік у сусідній кімнаті і боялась, що ввійде до неї, або її покличе. Але він її не кликав і не приходив. Відколи захворів, забажав спати в іншій кімнаті, щоб її не триво- жити. І так уже залишилися.

Всі спали. Глибока тиша її настроювала гарно — а рожі так пахли в пітьмі. Вона не ба- чила їх, але чула, як мило обгортає її той запах, аж переходять крізь її тіло дрижаки. Вона впа- ла на мягку софу і закрила очі.

Вона бачила перед собою якесь лице. То було лице графа Серджія Саніса. Як часто вона приглядалася гарним, енергійним його рисам. І він раз іще помітив це тай усміхнувся і вона мусіла червонітись. І все те впало між них як перша тінь гріху...

Кожного дня стрічала його на дорозі. Він не говорив до неї, але йшов за її слідом аж до бра- ми її дому. А сьогодні зявились нараз від нього ті рожі, що палили її запахом. І вона втулила лице в подушку. Гарячка пронизала її тіло. Тремливо піднялась із софи. Її боліло в колінах і тяжко билося серце. На столі стояли рожі. Вона втулила лице в квіти, щоб відчути їх свіжість. Але нею заволоділо якесь почуття омління. Хитаючись пішла вона до вікна і притулила до шиби гаряче чоло. І довго-довго дивилася без руху кудись на шлях, що примарно білівся в світлі місяця. Раптом затремтіла. Якийсь муж- чина ждав надолині, біля вікна. Вона пізнала його. Але і він пізнав її в сяйві місяця тай кив- нув на неї. Вона відступилася від вікна, перей- шла по кімнаті як пяна, відчинила двері, прожо- ґом збігла вділ по сходах і відчинила браму. Він обняв її, бо був уже певний перемоги...

— Ходи, — сказав, — я тебе геть у світ да- лекий понесу звідсіль!...

І цілував її уста, що мали запах рож.

Вона не питалася, куди він її забере.

— Я зараз прийду, пожди, я тільки ще маю щось узяти і таки зараз будуть тут!

Побігла наверх, до своєї кімнати і огляну- лась мов причинна довкола себе. Що ж таке ма- ла вона звідсіль узяти? Ніщо! Ніщо, що могло б їй пригадувати її дотеперішнє життя. Тільки ті рожі... І вона вхопила їх, пригорнула до себе й охолоджувала ними своє спашіле лице, але й відчула як під її губами посипались дощем на землю рожеві пелюстки. Остовпіла дивилась, як злітала пелюстка за пелюсткою на стіл і на поміст. Гірко розчарована дивилась тупо на ос- танки пишних, чудових квітів. По кількох го- динах життя раптом умерли, а були такі гарні, свіжі!.. Яку чарівну отруту мали вони в собі?.. Нагло почула знизу нетерпеливий стукіт його кроків. Підійшла до вікна, відчинила та глибоко вихилилась. Холодний подув вітру пройшов її су- дорогом і прогнав фантастичні мрії з гарячої голови. На дорозі гуляли якісь примари, безко- нечна пітьма обгорнула світ, а той, що ждав там коло брами, нетерпеливився. І куди ж то він міг би її попровадити?.. Тривога сповила її груди. З якоюсь полекшею в душі нагадала собі про те, що брама була заперта і що тут на- верху її дім, і в ньому було якось тепло й мило. Це додало їй сили. Вона вихилилася ще більше з вікна і прикликала тихіше його до себе...

— Я не вийду! — шепнула і зараз замкнула вікно.

Уся тремтючи впала на ліжко, неначе боя- лась, щоб він не ввійшов крізь вікно і не схопив її насильно.

* * *

Вже був ясний день, коли вона прокинулась. Коло її ліжка стояли Маврільо і теща. Вони бу- ли бліді та стривожені.

— Що таке сталося? — спитала приголом- шена.

— Невжеж ти хвора, Марто? Та ти спала з рожами в кімнаті — і ти могла вмерти!

— Ет, пусте!

— Як пусте?... Ми найшли тебе на ліжку не- роздягнену, ти мабуть омліла, — закликав Мав- рільо зі сльозами в очах. Вона глянула дивно на нього, начеб побачила його вперше у житті. То- ді схилила винувато голову і прикрила очі.

— Я тобі зварю доброї кави, Марто! — ска- зала теща і вийшла з кімнати.

— Ти, мабуть, все ще зле себе почуваєш і не хочеш мені цього сказати! — допитувався Мав- рільо.

— Алеж ні, ні!.. боронилася і раптом запи- талася голосно зміненим тоном: „А що було б, якби ти мене вже більше був не побачив?"...

І вона побачила, як уся кров сходила з йо- го лиця, і усміхнувшися сказала: „Ходи, сядь коло мене. Я справді не почуваю себе гаразд. Була б умерла разом із тими рожами... Чи бачиш ти, що залишилося з тих пишних рож?"

Тепер добув уже Маврільо трохи відваги, щоб вийняти з кишені червону, шкіряну коробку. Він розкрив її і вийняв тонесенький як нитка золотий ланцюжок.

— Я думав віддати тее... на твої іменини... алеж цей дарунок видавався мені такий нужденний .. що...

По лиці Марти збігла сльоза. Вона взяла ланцюжок, притиснула до уст і закрила очі.

Переклав М. М. М.

ства на нові, хоч у практиці вузькі, зате правно-передбачені можливості його участи у праці на церк.-громадянському полі.

Православні українці завжди виявляли д. сильне зацікавлення церковною ділянкою. Вони повинні тепер поважно і зорганізовано приступити до праці, очевидно памятаючи, що буква кожного закону не така легка у практичному читанні, як на папері...

„ПШЕҐЛЬОНД ПРАВОСЛАВНИ".

„Пшеґльонд Православни" — орган „польскего православя" — якого перше число вийшло недавно з великим шумом у Гродні — це третє з черги видання „Православнего Інституту Науково-Видавнічего". Є це місячник, друкований польською мовою у Варшаві на доброму папері, отже — як видно — не за приватні гроші. Редактором нового православного періодика став директор гродненського інституту **о. м-р Л. Касперський,** який у вступній статті інформує м. і., що зачинає свою працю „в імя Бога, за благословенням св. Синоду і завдяки зичливій піддержці уряду".

В журналі знаходимо побіч історично-інформаційного матеріялу перші статті двох новоіменованих православних епископів-поляків, оо. Семашка й Шреттера. Перший ідеалізує взаємовідносини між церквою й державою, закликаючи патетично, „щоб Православна Церква у Польщі дійсно стала **польським Православним Костелом"**, другий намагається довести, що київський митрополит Сильвестер Косів був бодай таким польським патріотом, як сам автор статті.

Новий журнал призначений для „православних поляків", яких має бути 600.000. Одначе, як довідуємося, запросини до передплати одержали теж правосл. не-поляки. Редакція „Пшеґльонду" виходить — видно — з тих мотивів, що коли всі епархіяльні православні видання друкують по польськи — то всі православні можуть читати також „Пшеґльонд"...

ПОГОЛОСКИ І ВІДГУКИ.

У варшавських польських, католицьких колах появилася чутка, буцімто українське православне населення Волині мало звернутися до Митрополії з проханням іменувати епископом відомого і заслуженого архимандр. **о. Палладія** (українця). Як довідуюся, така слушна петиція має слабі вигляди реалізації. Проти тої кандидатури протестував своєчасно воєвода Юзевський, а тепер сам кандидат — як кажуть — не погоджується прийняти високе становище. На нашу думку, якщо „православні поляки", яких за статистикою відомого гродненського інституту має бути у Польщі 600.000 мають аж двох своїх епископів, то чомуж не можна висвятити в епископи ще одного українця, коли православних українців є добрі 3 міліони.

— При нагоді занотуємо, що в офіційному органі правосл. митрополії появилася цікава **статистика православних у Польщі,** виготовлена **п. Володимиром Косоноцьким,** безумовно найкращим знавцем тої ділянки у нас. Український статистик підраховує на день 1. І. 1939 р. число православних у Польщі на **4,195.000 душ,** при чому за останніх 7 років зросло це віроісповідання на **432.500** душ, що дає річно **62.000.** Жаль тільки, що статистик не поцікавився національними відносинами **серед того віроісповідання.**

— Наша скромна церк.-православна хроніка у „Ділі" викликує у декого д. велике зацікавлення і навіть явне знервування. Оце ціла краєва російська преса, правда без коментарів, передруковує голос виленського ендецького **„Ґлосу Народовего",** що навівши нашу недавню характеристику персонажів нового Собору православних епископів у Польщі, написав м. і. таке:

„Діло" — очевидно — виступає проти російських епископів і польських кандидатів (?), а „українців" обвинувачує за брак енергії. Здається, „Діло" охоче бачило би у тих епископах наслідників митроп. Шептицького".

Одно вдалося виленським ендекам: зі старої звички взяли у лапки слово „українці" перед іменами українських правосл. владик, яке ми дали без лапок. Знавці розуміти муть дотепний сенс тої... привички ендецького редактора...

Фа-ський

Самоуправні вибори.

ВИБОРИ ДО МІСЬКОЇ РАДИ В ЯВОРОВІ.

Вибори до міських рад на основі нової виборчої ординації щойно розпочалися, тому уважаємо за доцільне дещо обширніше насвітлити вибори до міської ради в Яворові.

Дня 22. грудня появилося на мурах міста оголошення головної виборчої комісії, що 12. грудня зарядив повітовий староста вибори радних міста. В цьому оголошенні подано до відома склад головної виборчої комісії, як також поділ міста на 7 виборчих округ зі складом окружних виборчих комісій, виборчих льокалів та днів і годин урядування.

Виборчі округи повикроювано довільно та приділено їм довільну скількість мандатів лежно від того, яка народність замешкує ту округу. Одну вулицю (Велике передмістя) розперцелювали аж на три виборчі округи, бо цього вимагала виборча ґеометрія. До виборчих комісій покликали майже виключно поляків, а тут і там приділили по одному українцеві між заступниками.

Українці міста покликали негайно до життя Міський Виборчий Комітет у складі 19 громадян (по 2-ох з кожної округи і 5 до президії), щоб однозгідним фронтом піти до виборчої урни. Проти оголошеного поділу виборчих округ внесено зараз до воєвідства спротив через місцеве староство. Одначе цей спротив відкинено, бо на основі анальоґій у виборчому поступованні треба було на спротиві дати 25 підписів, так як при зголошуванні листи кандидатів або протесті проти виборів. Виложені до перегляду списки виборців годі було точно провірити і поробити з них виписи, бо предсідники комісій деяких округ не дозволяли навіть узяти їх до рук (І. округа), а в деяких округах дозволяли лише на відпис зі своєї вулиці. Всеж стверджено, що багато наших виборців і то масово не поміщено в списах виборців, а деяких, чужих нам громадян, поміщено навіть у двох округах. Деякі виборчі льокалі були в урядових годинах по більшій частині замкнені. В приписанім речинці внесено збірні реклямації до окружних комісій. У VII. окрузі пропущено на 877 вписаних виборців аж 538, у IV. окрузі пропущено 165 виборців, у VI. окрузі 113, у V. окрузі 60 і т. д.

Хоча окружні виборчі комісії внесені збірні реклямації приняли до відома без ніяких замітів, то по скінченні рекляцміаційного поступовання дістали всі громадяни, які вносили реклямації, однозгідну відповідь, що тих рекламацій не принято, бо внесено їх не у власній справі, а в справі інших осіб, що мало б противитись арт. 20 (1) виборчої ординації. Тоді всі невписані виборці внесли вже особисто спротив на основі арт. 22 (2) і на це деякі знову дістали відповідь, що цього спротиву не принято, бо попередньо не внесено в приписаному речинці особисто реклямації у справі непоміщення дотичної особи у списі виборців.

У часі законом передбачених реклямацій почали наші виборці масово діставати з окр. виборчих комісій відмовні рішення про їхню рекламацію з причини незамешкання без перерви від року в даній окрузі (хоча мешкають там з діда-прадіда), або через брак приписаного віку. Деякі з них вносили знову спротив, одначе без успіху.

Всі ті рекляцміаційні історії спонукали виборця п. Костя Кунанця вислати до премієра Складковського телеґраму з вичисленням найважніших виборчих неправильностей та з проханням безпроволочно зарядити, щоб вибори переводжено згідно із законом. У відповідь на це дістав п. Кость Кунанець повідомлення з Міністерства Внутрішніх Справ, що це зажалення переслано до Воєвідського Уряду у Львові, щоб справу провірено і видано в залежности від висліду провірки відповідні зарядження. Чи і що зарядило в цьому напрямі воєвідство — невідомо.

Із зголошеннями лист кандидатів було менше клопоту, одначе і тут скреслили нам у трьох листах по двох кандидатів без поважніших причин. Остаточно устійнені списки виборців виказували невеликі зміни від первісних.

Всі думали, що саме голосування, визначене на 15. січня ц. р. буде вже переведене згідно з буквою закону. Тимчасом від наших виборців вимагали документів для устійнення їхньої тотожности, чого не вимагали від виборців жидів та поляків. Мужів довіря нашої листи приміщували так, щоб вони не мали вгляду в чинности комісій, зате мужі довіря польсько-жидівської листи мали вирішний голос у справах, передбачених для мужів довіря. В чисто українських виборчих округах (окр. VII.) переводжено голосування дуже пиняво, так, що в год. 9 веч. ще багато наших виборців не мало змоги віддати свій голос. Крім цього — на основі обчислень наших мужів довіря — число голосуючих дивним-дивом збільшилося при остаточному устійнюванні відданих карток до голосування, а саме: в VII. окрузі на 200, в III. окрузі на 150 карток. Тому не можна дивуватися, що в чисто українській VII. окрузі вийшло 2 радних поляків, а в III. окрузі не вийшов ані один український радний.

Устійнений вислід голосування в окружних виборчих комісіях справді сензаційний. На 24 радних українці здобули лише 6 мандатів, жиди 6 мандатів, а поляки аж 12 мандатів. Стан посідання не змінився від попереднього складу міської ради, хіба остільки, що в попередній раді засідав ще один українець з польської листи. Одначе як возьмемо під увагу скількість населення міста по національностям, то українці повинні мати найменше 14 радних, жиди 6 радних, а поляки найбільше 4 радних.

Одначе мусимо з приємністю підкреслити, що наші виборці трималися дуже добре. Всі управнені до голосування йшли масово до виборчих льокалів та годинами вичікували своєї черги. В VII. виборчій окрузі аж 15 постерунковух усували по 9. годині веч. виборців, що ще хотіли сповнити свій громадянський обовязок з питомим яворівським завзяттям. Пропоновані нам 8 мандатів у „компромісі" не викликали б такого скріплення активности громадян, як це зробив зорганізований, збірний, сконсолідований наш виступ при цих виборах. Ми не уважаємо себе переможеними і вносимо протест проти виборів у цілости.

Польське громадянство йшло до виборів в останіх днях дуже розсварене і вислідом цього було те, що провалилися при голосуванні всі корифеї (дослівно всі!), а мандати осягнули люди в громадянській роботі незнані. Провідник О. З. Н-у дістав у VI. виборчій окрузі ледви 11 голосів на всіх 1.401 відданих голосів.

Вже тепер зачинаємо приготовлятися до громадських виборів по селах — зі збільшеним досвідом.

Виборець.

Франція не дасть помочі червоній Еспанії.

НЕВДАЧА МІСІЇ ДЕЛЬ ВАЯ.

Як інформують з Парижа, міністр закордонних справ червоної Еспанії дель Вайо підчас передучорашньої розмови з міністром Бонне предложив йому проект договору (на 30-ох сторінках машинового письма), на основі якого барсельонський уряд брав би на себе великі політичні й господарські зобовязання супроти Франції, якщо французький приватний промисл до двох днів достарчив би познів, літаків та інших засобів на оборону Катальонії та контрофензиву.

Після розмови з премієром Даладіє Бонне дав рішучу відмовну відповідь та погодився лише постачати харчі для еспанського населення, що голодує.

Пополудні дель Вайо вернувся до Барсельони.

У Франції тепер лиш комуністи енергійно домагаються інтервенції в користь червоної Еспанії; соціялісти вже не дають їм підтримки.

Всі ті, що влаштовують просфори, театральні вистави, концерти, забави та інші імпрези, ве- хай памятають, що місяць січень — це місяць Рідної Школи і тому ввесь дохід з таких імпрез пересилайте до Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46.

ДО ВПОВАЖАНИХ НАШИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!

Ч. 16. „ДІЛА“ з датою вівторок 17. січня підпало конфіскаті так, що ми не встигли вже видрукувати другий наклад, тому просимо не реклимувати цього числа, бо його зовсім не маємо.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

цузькою та українською публикою; ми помітили в костелі кількох членів Французької Академії, членів французького Славістичного Інституту, французьких генералів, професорів високих паризьких шкіл та представників французької преси. Підчас молебня співав мішаний хор під дир. п. О. Чехівського, який після цього дав у тому самому костелі по церковній відправі концерт українських колядок. Французька публика, що вперше слухала українського церковного співу, була направду очарована красою наших різдвяних пісень.

ПРОПОВІДЬ ГЕНЕРАЛЬНОГО ВІКАРІЯ ПАРИЗЬКОЇ КАПІТУЛИ О. Д-РА КЕНЕ.

По молебні ген. вікарій о. д-р Кене, великий учений і приятель нашого народу, знаменитий промовець, виголосив у французькій мові проповідь. Він розказав історію хрещення нашої батьківщини, згадав про скандинавські легенди з того часу і зложив поклін київській княжні Анні, що стала французькою королевою. О. д-р Кене звернув присутнім французам увагу, щоб вони не забували, що саме в костелі св. Миколи Шардоне у 1939-ім році святкували 950-ліття хрещення України — українці, що живуть у Франції: „Це подія дуже дорога французькому серцю й українському серцю“. Достойний проповідник візвав українців, щоб були вірні Христові, бо українське національне відродження є і буде тісно звязане з вірністю до науки Христа.

Кілька слів сказав теж парох костела св. Миколи, витаючи українського греко-католицького пароха у Франції та українців, що прийшли до костела на це свято.

ВИСТАВА ПЕЙСАЖІВ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Дня 6. січня ц. р. заходами чехо-словацького посольства і чехо-словацького бюра подорожей відбувся вернісаж малярської вистави чеського мистця п. Френта Орона, що дав кількадесять гарних картин-пейсажів з Карпатської України. Цю мистецьку імпрезу відкрив особисто директор Французького Мистецтва п. Гюісман. Вистава тривала до 20. ц. м.

ФРАНЦУЗЬКІ СТУДЕНТИ КУПУЮТЬ „КОБЗАРЯ“.

Українська мова, що офіціяльно ввійшла в мури паризького університету з вільним курсом української мови, що його веде український історик Ілько Борщак, мала цікавий відгук в „Українській Книгарні“ у Парижі, що зовсім припадково міститься близько Школи Східніх Мов. Директор книгарні п. Киселиця розказував мені, що продав в останніх кількох днях французьким студентам 18 „Кобзарів“ — а кожний з них наперед питається, чи є в „Кобзарі“ „Катерина“, бо читанням поеми „Катерина“ розпочав І. Борщак свій курс.

Ю. С.

З польської преси.

„Нарід без батьківщини“.

„Курієр Віленьскі“ (ч. 22 з 22-го січня ц. р.) **вмістив статтю, підписану „Влод“, п. н. „Поліщуки — нарід без батьківщини, білорусько-українська кістка незгоди“.**

„Ідея етнічної держави, при помочі якої Німеччина намагається сьогодні відірвати Україну від Совітської Росії, сперта майже виключно на критерію мови. Тобто територію такої держави визначують передовсім на підставі засягу одної, спільної всім мешканцям мови, яка може, розуміється, мати цілу низку діялектів.

„Ти українець, бо говориш по українськи. Така метода визначування національности не рахується майже зовсім з самовизначенням одиниці. Таким чином національну свідомість уважають за другорядну справу. Тих, що подають національність згідно з мовою, уважають свідомими громадянами; тих, що хочуть бути нпр. поляками, послуговуючись дома одним з білоруських діялектів, уважають за неосвідомлених білорусів.

„В такий спосіб хочуть реалізувати ідею етнічних держав українці і білоруси, коли йде про східні терени Польщі. Це найлекший шлях у важкій національній проблемі і веде він до великих територіяльних „успіхів“... на мапах у всякого роду публікаціях на цю тему. Найлекший особливо на просторах Польщі, де поліщук, значна частина людности, що говорить по білоруськи і т. д. уважається тутейшою або декларується (рідше) як польська людність“.

Автор твердить, що Полісся — це кістка незгоди між українцями й білорусами, бо одні і другі заявляють свої права на ті самі землі. А тимчасом:

„Треба відразу ствердити безсумнівний факт: Поліщуки не належать ані до білоруського ані до українського народу. Вони творять також окрему етнічну ґрупу, тобто ріжняться від своїх сусідів під мовним, антропольоґічним, палеоетнольоґічним і т. д. оглядом“.

Автор цитує працю Обрембського п. н. „Етнічна проблема Полісся“, в якій Обрембський виказує, що поліщуки переживають тепер глибоку кризу під кожним оглядом, що Полісся переходить тепер через розклад народньої культури і суспільну дезорґанізацію, що поліщук погорджує своєю мовою, що поліщуки просто перестають бути поліщуками, що це нарід без батьківщини.

„За той „нарід без батьківщини — читаємо далі — боряться тепер між собою не тільки на папері, але також і в терені українці й білоруси. Справжній засяг білоруської й української мови і національна свідомість людности дають нам, ясна річ, зовсім іншу картину розміщення білоруських та українських ґруп на терені Польщі. Штучно роздутий на папері терен обох мов і національностей у світлі теперішніх фактів значно корчиться. Коли йде про українсько-білоруський спір — то його легко погодити стверджуючи, що польська культура має до Полісся найбільші права і найбільші можливости“.

Автор дуже жалує, що Польща досі за мало зробила в тому напрямі, щоб „опанувати під культурним оглядом поліщуків — той „нарід без батьківщини“. „А час наглить!“ — кінчається стаття.

ДОРА МАНКУЗО ПЕРРІКОНЕ.

КИТИЦЯ РОЖ.

Маврільо стрясав росу із свого плаща і біг скоро сходами вгору. Але вже на другому поверсі йому не стало віддиху і він пристав, щоб трохи відпочити. На третьому поверсі почав кашляти. Він сягнув рукою до кишені за коробкою з заспокійливими таблетками, але не знайшов їх. Забув купити. Зате була в кишені мала, червона шкіряна етуєтка. І він пестив її ніжно... Новий наступ кашлю приневолив його знову зупинитись. Тай і не мав чого так спішитись. Марта ще не могла вийти, а він зараз буде нагорі. Коби тільки перестав кашляти, поки вернеться в хату! Мав малу гарячку. І знову пристанув біля сходового поруччя. Хтось біг за ним вгору. Це був слуга у лівреї з великою китицею рож. Було ясно, що він біг на третій поверх... Останні ступні сходів узяв Маврільо бігом, бо нетерпливка не давала йому супокою.

Його мати відсунула йому двері.

— В таку погоду виходиш, сину? Чи нема в тебе глузду? Ти, мабуть, маєш гарячку...

— Чи Марта ще дома? — запитався.

— Гадаю, що так... Вона буде у своїй кімнаті.

Побачив її в плащі і в капелюсі. Вона була зайнята в домі мод і двічі денно ходила туди до праці.

Чи ти вже виходиш? — запитався стиха.

— Та-ж ти знаєш добре, — відповіла, обернена плечем — чого ще питатися!

— Я думав, що сьогодні...

— А хіба що, чи сьогодні не такий день, як кожний інший?

Він замовк. Не мав відваги сказати: „Ні, Марто, ні, ти ж знаєш, що сьогодні... Але я таки не забув...“

Глянула ще у дзеркало, але по ній було видно, що не була собою вдоволена. Хоча всіляко пробувала, щоб виглядати прикрашено, то таки не можна було сказати, щоб її плащ був надто гарний. Зате так гарно виглядала вона сама, що мала б право одягнутись як королівна та бути щасливою. А він думав, що якби Марта взяла на шию той золотий ланцюшок, що його для неї купив, то може й доглянув би бодай маленький вогник щастя в її очах.

Вона вхопила ручну торбинку й хотіла відійти

— Бувайте здорові!

— Зажди хвилинку...

— Ну, чого тобі? Скоро, бо буде пізно!

Хтось задзвонив. Вона стала наслухувати і вгадувала, хто міг би то бути. Так було завсіди, що її охоплював якийсь несупокій, коли хтось у дверях дзвонив, наче будилася оптом туга за чимось новим, чого неждала. Вона ввійшла в кухню і з нею Маврільо. В дверях показалася послугачка. Вона держала на руках велику китицю рож.

— Це передав для пані якийсь посильний.

— Для мене? — запиталася й спаленіла. — Але може бути, що тут зайшла якась помилка!

Теща взяла квіти з рук дівчини, найшла візитівку тай прочитала: „Ґраф Серджіо Сані... А хто ж то такий?

— Ах, та то один покупець, що буває в домі мод, відповіла невістка та клопітливо усміхнулась. — Це ж дуже гарно з його боку...

— Аж надто гарно! — докинула понуро теща.

— А то чому? — врубала гостро Марта. — Такий знатний покупець, та ще вшановує мене своєю безкорисною приязню. Та ж він єдиний догадався, що сьогодні мої іменини!

Маврільо здригнувся та діткнувся в кишені коробки, якої не міг би вже тепер зважитись їй дарувати, бо цей тоненький ланцюжок виглядав справді нужденно в порівнанні з чудовими рожами, що в таку пору року були справжнім дивом. Якби ж міг був купити бодай маленький жмуток квітів, то його дарунок був би виглядав може не так бідно, але ж йому бракувало на це грошей. Він стиснув у кулаці коробку і йому здавалося, що якась чужа ледяна рука давить його серце. Рожі причарували Марту. Вона їх гладила, а опісля вглибила в китицю лице, наче хола, а опісля вглибила в китицю лице, наче хотіла кожну квітку зокрема цілувати. Опісля прикріпила одну до грудей. Маврільо не сказав ні слова, тільки на його губах блукала болісна усмішка. Мати глянула тривожно на нього та попросила її тремким голосом, щоб вона геть забрала ті квіти, бо ж Марта добре знає, що в неї сильна астма... і сильний аромат квітів їй шкодить.

Марта обурилась, але скоро вгамувалася й сказала до дівчини:

— Прошу віднести їх у мою кімнату!

(Докінчення буде).

З природи і життя.

Таємниця життя на землі.

Від непамятних віків ученим усіх часів і нинішнім не сходить з голови нерозвязане досі питання життя на нашій землі у всіх його пребогатих проявах. Тепер знову багато природників зайнялося питанням, чи життя є також вічне як мертва матерія, чи воно повстало (на нашій землі) тоді, коли настали до цього пригожі умовини.

В погоні за штучною живою клітиною.

Був час, коли багато дослідників, що цікавилися повстанням життя на нашій землі намагалися штучно витворити живу клітину з ріжних складників мертвої матерії. У лябораторіях учених переводили найріжнородніші комбінації найріжнородніших хемічних процесів і сполук, гарячково шукаючи за таємницею життя Та всі змагання, щоб витворити штучно у реторті хеміка хочби найменшу грудку матерії не вдалися.

Раз уже здавалося, що винайдено субстанцію подібну до живої матерії. Були це т. зв. „живі кришталі" Лемана, що росли і ділилися самочинно, імітуючи живі клітини. Одначе ця подібність до деяких проявів живої клітини, — це ще не правдиве життя і далі наука не переступила таємної межі між живою і мертвою матерією. Всі дальші досліди, що йшли та йдуть у багатьох наукових робітнях, не посунули зовсім справи наперед.

Дві теорії.

Засадничо істнують тепер дві ґрупи теорій, що вияснюють появу життя на землі. Одна каже, що життя на землі повстало тоді, коли були сприятливі умовини до повстання життя у такій формі як вони істнують сьогодні. Згадані теорії кажуть, що воно не може бути вічне, бо-ж сама земля була колись частиною сонця і подібно як сонце була розжарена до кількох міліонів ступнів Ц. Життя в розумінні наших клітин та збудованих з них ростин і тварин можливе тільки у вузьких межах температури. Більшість життєвих проявів може відбуватися у межах + 10°Ц — 60°Ц. До тої пересічної температури, в якій істнує нинішне життя долучуються ще інші чинники, як повітря, вогкість, розпускальна у воді поживa. Тільки у таких умовинах може жива клітина нашого земного живого твору, ростини чи тварини, проявляти своє життя, якого проявами є ріст, розмножування, засвоювання поживи, виділювання розкладових продуктів та смерть.

Деякі вчені думають, що те, що їм не вдається витворити штучно живої клітини має свою причину в тому, що їм невідомі вілносини, серед яких повстало життя на землі.

Зате друга теорія, що також має багато прихильників серед природників каже, що життя ніколи не можна буде створити штучно, бо життя це зовсім окрема форма енергії, що є вічна як і мертва матерія. Але тоді виринає питання, чи таке життя як на нашій землі є перше з усіх планет, чи воно має своїх попередників, чи прийшло зпоза нашої соняшної системи. Численні досвіди здаються потверджувати таку можливість. На основі наших відомостей у міжпланетному та міжзоряному просторі панує дуже низька температура, недалека від абсолютного зера (—273°Ц). Дуже низькі температури вбивчі для живих організмів. Одначе знаємо, що зародні деяких бактерій витримують довший час (10—15.00 років) низьку температуру, зберігають спромогу розвиватись, коли тільки дістануться у сприятливі обставини. Навіть деякі високоорганізовані живини як нпр. слимаки переносять заморожения до — 120°Ц. Деякі бактерії та плісняки ростуть при — 190°Ц. Зародні бактерій витримують безкарно низьку температуру до —252° Ц (так, що їх можна потовкти на порошок), можна повернути до життя, коли відгрівати їх обережно. Також багато комах витримує легко температуру до — 25°Ц, (блощиці гинуть щойно при — 25°Ц.). З повищого виходить, що зародні бактерій можуть перенести несамовитий холод міжзоряних просторів, не втративши притаєної в них іскри таємної енергії — життя. Одначе як вони моглиб там поршатися? Учені досліджуючи вибухи вульканів дослідили, що при таких вибухах вульканічний пил підноситься навіть до висоти сто км. Як думають деякі, подібно моглиб полетіти вгору міліони зароднів бактерій, яких завсіди багато в нашій атмосфері. Видіставшися поза сферу притягання нашої землі, їх гналиб ріжні промені, що перебігають міжпланетні простори, нпр. промені сонця, що неслиб їх зі собою зі скорістю кількасот км. на секунду, поки не дістануться у сферу притягання якогось іншого небесного тіла, де їх чекає або смерть від спалення чи низької температури або де при сприятливих умовинах можуть утворити новий осередок життя.

Одначе такі можливости міжпланетних чи міжзоряних мандрівок життя чисто теоретичні, і більшість учених шукає тепер за початком життя на нашій землі, яку вважають батьківщиною нашого життя, погоджуючись у тім з нашою релігією.

Ф.

Зима і небезпека кривухи.

Що це таке кривуха? Це дитяча хвороба, яка виступає у немовлят вже від четвертого місяця життя. Першим проявом цієї хвороби є надмірні поти, головно на потилиці і неспокій. По тих наступають дальші: розмякнення кісток черепа, які вгинаються під пальцями. Крім кісток черепа мякнуть теж інші кістки. Вони мають замало вапна і не можуть видержати тягару тіла та викривляються.

Наслідки кривухи це скривлення кінчин, грудної клітки, стовпа хребетного, миднищі — що спричинює каліцтво на ціле життя. Ноги прибирають форму букви О. Мязи теж підлягають змінам у тій хворобі: вони стають слабі, так, що діти дуже пізно зачинають ходити. Крім того кривуха зменшує відпорність дитячого організму на заразливі хвороби, так, що діти з кривухою дуже тяжко переходять заразливі хвороби.

Головною причиною цієї тяжкої хвороби є брак соняшного світла. А що взимі маємо в нашому клíматі мало сонця, то дітям, що вродилися восени і взимі, особливо загрожує кривуха. Під впливом променів сонця в організмі дитини витворюється вітаміна Д, а в її браку виступає саме кривуха.

Кривуха у нас сильно поширена, тому треба знати, як оберігати перед нею дітей. При тому треба держатися таких вказівок:

1) Діти, що кормляться груддю, рідко хворують на кривуху. Дитина повинна кормитися груддю принайменше до шостого місяця життя! Дитина дістає з молоком матері багато вітамін, мінеральних солей, з яких будує мішні кістки.

2) Діти кормлені штучно, хворують на кривуху. Кормлення молоком особливо пригоже для повстання кривухи. Давати треба дитині до 6-го місяця 500—600 ґр. молока, при чому треба додати клеїку так, щоб доповнити до літри.

Треба давати дитині сік з городовини і овочів, бо там багато вітамін.

4) Ліжечко дитини треба поставити в такім місці, щоб до нього доходило багато світла. Найліпше при вікні, а при тім не заслонювати вікна і ліжечка фіранками.

5) Треба щоденно виносити дитину на свіже повітря і взимі і вліті.

6) В літі треба насвітлювати тіло дитини так, що заслонюється дитині очі, а решту тіла виставляти на сонце, при чому першого дня дитина не може бути довше на сонці, як 5 хвилин, аж дійде до 30—40 хвилин.

Лиш йдучи за цими вказівками можна запобігти тій страшній дитячій хворобі, яка лишає по собі слід на ціле життя. Про це повинні мами памятати і не боятися взимі виносити своїх дітей на свіже повітря. Розуміється, що дитину треба відповідно убрати, щоб не простудилася.

Іч.

Нове про Антарктиду.

Хоча вже багато експедицій досліджувало континент, що лежить довкола північного бігуна, т. зв. Антарктиду, всеж ці краї вічного снігу ще й далі ховають у собі багато таємниць. Недавно проголосили вислiди побуту норвеських рибальчих кораблів, що перебували при атлантійських берегах Антарктиди на ловлі китів. Ті кораблі були засоблені теж у власні літаки. Попри ловлю китів залога тих кораблів виконала також багато обсервацій атлянтійського берега Антарктиди на просторі від 20° західньої ґеогр. довжини до 45° ґеогр. східн. довжини. В той спосіб норвежці пізнали коло 8.000 км. берега Антарктиди і ствердили, що здовж берега т. зв. краю Рангільди (20° східн. ґеогр. довж.) находяться пасма гір, що доходять до висоти 3000 м.

До відкритих територій зголосила свої політичні претенсії Норвеґія.

—o—

З психольоґії життя.

У житті людини і громади істнує цікавий звязок **між ідеалами і розчаруваннями.** Вони стоять до себе звичайно у простій пропорції, чим більше ідеалів, тим більше може бути розчарувань. Але розчарування не повинно бути осудом для ідеалу, причин невдачі треба шукати у людях, у їх недостаточній підготові у змаганнях до ідеалу. Тому треба працювати над поменшуванням ідеалів, але над поліпшенням підготови у змаганнях до цілі. Великим ворогом життєвих змагань є песимізм. Він вбиває надію, морозить любов і руйнує довіря до себе та інших. Колиж у житті людини бракує цих чинників, тоді вона покорюється переможному, жорстокому життю і йде на дно.

Життя не можна провадити на основі якогось шабльону, — воно індивідуальне для кожного і не можна його опанувати приписами ні параграфами. Найліпшим провідником людини і суспільности на дорозі життя є **життєвий досвід.** Чим довше живемо, тим краще пізнаємо добро і зло.

Треба вистерігатися поверховного підходу до дійсности, бо на її поверхні, як на поверхні моря шаліють бурі, та безупинно приходять приплови та відпливи. Тільки пірнувши у глибінь життя і зрозумівши його глибини і можливости дозволить людині використати вповні цей дорогоцінний дар Творця — життя.

—o—

Штучні погної і харч людини.

Ще й тепер можна подекуди почути закид, що штучні погної затроюють рослини і хоч урожай підносять майже вдвоє, всеж харч, добутий з такого збору, мусить мати неприродний, і тим самим шкідливий для здоровля склад.

Це питання для здоровля цілого народу має першорядну вагу і нераз занималися ним наукові дослідники. Покищо ствержено понад усякий сумнів, що харчі зі „штучно доживлюваних" рослин зовсім не шкідливі, бо їх хемічний склад у нічім не ріжниться від нормальних.

Сторінка без політики.

Майстри шпигунської штуки.

ШПИГУНКА ЛЮІЗА.

Коли німецька армія рушила на Бельгію, багато бельгійців утікало через канал Ляманш до Англії. Втікали старці, жінки і діти, в чім хто міг і як хто міг. Англійська влада дуже точно переглядала втікачів, бо між ними легко міг пересовгнутися і німецький шпигун. Між утікачами була і молоденька француженка Люіза Беттеніє. Коли англійські старшини почали її випитувати, здивувало їх, що молода дівчина так знаменито відповідає. Вона не подавала поголосок чи спліток, тільки фактичні події, які бачила або бачили достовірні свідки. Бистрі помічення, второпні висновки і подиву гідна орієнтація вказували на великий шпигунський талант. Англійські старшини швидко порозумілися з панною Люізою. З ненависти до німців, вона згодилася вернутись назад у Бельгію і стати шпигункою. Люіза говорила зовсім добре по німецьки і могла легко не звернути увагу окупаційної влади.

Беручи під увагу великий хист і второпність панни Беттеніє, запропонувала їй англійська влада стати не звичайною шпигункою, але на власну руку зорґанізувати шпигунську організацію на цілу Бельгію. Люіза пристала і на це. Мала досить відваги, щоб станути око в око з ненависним ворогом і почати з ним небезпечну гру. Коли шпигунське бюро англійської армії зобовязало її для себе, тоді прийшло їй з усякою допомогою. Люіза дістала докладні інструкції і багато грошей та вирушила одного дня до Голяндії. Звідти мала вона передертися до Бельгії, осісти у своїм місті і почати свою роботу.

Німецьке командування дуже добре знало, що невтральна Голяндія може дуже легко бути захистом для антантських шпигунів. Тому заздалегідь подбала за охорону з тієї сторони. Ціла мережа дротяних перегород, наверха і під землею, вовчі доли з мінами на дні, закриті пастки як на диких звірів, а до того всього дроти заряджені електрикою. В кожну ніч освічували цілий той смертний пояс рефлектори і здавалося, що миш не пролізе туди незамітно.

Крізь той смертний пояс мала Люіза Беттеніє дістатися до Бельгії. В чорнім плащі і темнім полотнянім капелюсі стояла вона в одну темну ніч на голяндській границі і ждала на провідника. Знала його з опису, який дали їй англійці і тому не боялася підступу.

Але коли глянула перед себе, ген, де світилися ворожі рефлектори, серце мимоволі стискалося від жаху. Знала дуже добре, що жде її на випадок, якби попала на одну з ям, чи на електричний дріт, чи врешті, якби доглянула її сторожа. Біля кожного рефлектора стояв знаменитий стрілець, якого кожна куля приносила смерть.

Пригадала собі шпигунка одну недавню подію на тім поясі смерти. Молода бельгійка втікала з маленькою дитиною на руках до Голяндії. Не могла видержати в окупованій батьківщині. Темна ніч крила її спочатку і бельгійка зробила вже великий шмат дороги. Ще тільки два кільометри ділило її від Голяндії. За бельгійкою йшло ще двоє людей, які теж тікали в Голяндію. Нераз припадали вони до землі, коли засвітив рефлектор, нераз завмирали з остраху, чи не побачив їх ворог. Кілька разів удалося їм, але вкінці таки доглянуло їх німецьке око. Роздалися стріли і двоє людей, що йшли за бельгійкою вже не підвелися з землі. Перестрашена жінка вернулася з тяжким трудом назад додому. Але яке-ж було її горе, коли побачила, що підчас нічної мандрівки задушила свій найдорожчий скарб, свою дитину.

Роздумуючи над тим Люіза Беттеніє навіть не помітила, як до неї підійшов якийсь чоловік. Глянула і пізнала: Це був її провідник, бельгійський пачкар Вестарпен. Вестарпен, величезного росту чоловік, зявився як дух і мовчки глянув у лице дівчини. Потім також мовчки взяв її за руку і повів у ліс. В одному місці приклякнув і почав порпати руками землю. Швидко показався отвір, з якого повіяло стухле повітря льоху. Провідник всунувся в отвір, а за ним полізла Люіза.

На руках і ногах повзли вони довго-довго, врешті вилізли наверх. Дротяні перегороди були вже за ними, але вовчі доли і пастки ще перед ними. Провідник, видно, добре знав дорогу, бо серед темряви ночі оминав небезпечні місця і посувався певно вперед. Коли тільки блиснув рефлектор, бельгієць припадав до землі і завмирав непорушно. Те саме робила і Люіза.

Врешті минулися вовчі доли. Тепер треба було пройти крізь німецькі застави і тоді вже була надія на успіх. Коли зійшло сонце, шпигунська пара мала вже далеко за собою дроти, міни і рефлектори. Але небезпека ще не минула. На кожнім перехресті доріг зупиняли їх німецькі стежі і питали за пашпортами. Пашпорти були в найбільшім порядку. Про це подбало вже англійське шпигунське бюро, яке мало цілу фабрику фальшивих паперів. Люіза Беттеніє та її провідник Вестарпен дісталися щасливо до міста Ліль, де шпигунка мешкала раніше. Провідник дійшов з нею аж до її мешкання і тут попрощався з нею. Тут вона була вже безпечна і не потребувала його помочі.

Як тільки Люіза Беттеніє опинилася у своїй хаті, з тією хвилиною вона почала свою службу. Перше, що зробила, то вибрала собі відповідний костюм, який відповідав би її званню. Адже згідно з паперами називалася тепер Алісса Дюбоа і торгувала коронками. Тому вбралася у старе лахміття, напхала в дешеву валізу коронок і з тим пішла „на службу".

Англійська влада не помилилася і не завелася на ній. Люіза Беттеніє, чи Алісса Дюбоа стала славною шпигункою. Вона зорганізувала шпіонажу в цілій Бельгії і багато лиха накоїла німцям. Обережна і відважна зуміла так законспіруватися, що німецька контршпіонажа не могла її до кінця війни викрити. Увесь час зі стричком на горлі працювала без відпочинку над погубою свого ненависного ворога і мала щастя бачити його програну.

Подав О. Ст. Ковалів.

Чого не знаємо.

Творці американської моди знайшли ... нове місце для мініятурних годинників; ... будуть не на руках, а на краватках. Щоб ... бачити годину треба буде спеціяльно дивитись на них, може зизом.

У Індії що 7 хвилин умирає один чоловік від їдовитої гадюки.

Птаха колібрі вдаряє на секунду 75 разів крилами.

У Новій Зеляндії люди живуть найдовше, бо там пересічний вік мужчини 65 років, жінки 68. Може тому дістатись туди так тяжко.

Т. зв. райський птах, коли боїться ... біліє, а як гнівний — червоніє.

—o—

Авто Ліонарда да Вінчі.

Геніяльний італійський маляр Ліонардо да Вінчі пробував колись будувати літаки та моделі інших фантастичних машин. Між його рисунками є теж проект самоходу. У Мілано підготовляють виставу, на якій покажуть авто збудоване точно за проектом Ліонарда. З нього буде видно, що крім фантазії мистець знав теж механіку: воно може їхати на кільометрів.

Кожна українська особа й кожна українська установа має законну змогу самочинно переслати дар на коляду Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46. у місяці січні і це зробить

300 ошуканих.

Ліссабона має ошуканця, що попав на сторінки чужих ґазет за свій хист. Він зветься Еміліо Бернандез, має 30 років. У два місяці після виходу з вязниці він ошукав триста осіб. Він приходив до бідних людей, здебільша ... мяничних сторожів і пропонував їм, як представник фірми, харчеві продукти, за які ... на було дістати згодом іще премію. Коли клієнт робив замовлення, тоді Бернандез брав завдаток від 10 до 100 зол. відповідно до вартости товару. За 60 днів він знайшов 300 ... ковірних, а після цього опинився 13-ий раз у вязниці зі славою лісабонського „торговельного ґенія".

ГУМОР.

МОДЕРНА ДИТИНА.

Якась дама бачить на вулиці малого ... чину, що плаче.

— Чого ти плачеш, дитино?

— Я заблудив.

— А де-ж ти мешкаєш?

— Моя мама нині перенеслася на ... ту і я не знаю адреси.

— А як вона називається?

— Вона вийшла вчора ще раз заміж і ... не знаю її нового прізвища.

ДОТЕПНИЙ ВИКРУТ.

На дворі Людовика XIV. служив граф ... Ґраммон, що займав там високе становище. Одного дня він попав у лють і побив ... зі слуг короля в саді. Король побачивши ... сцену підійшов до ґрафа з суворою міною:

„А це що таке?!"

Ґраф побачивши, що попався, хотів ... терти погане враження і відповів:

„Це нічого, Ваша Величносте! ... кого, на що вам варт було б звернути ... От два ваші слуги побилися."

Відгук карикатур „Комаря“.

Висліл Мирового Суду Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка. (Комунікат ТОПІЖ-у.)

Рада ТОПІЖ передала була письмом з дня 16. XI. 1938 р. справу скарги ред. І. Кедрина проти ред. Е. Козака, як редактора і рисівника „Комаря“, Мировому Судові Т-ва, припиняючи на час розгляду справи Судом ред. Е. Козака у членських правах. Мировий Суд Т-ва у складі о. Юліяна Дзеровича, д-ра Василя Сімовича і ред. Мих. Тараньки, як членів, та М. Матчака, як заст. члена, розглянув подрібно справу та у висліді звернувся до Ради ТОПІЖ з д. м. з обширним письмом, в якому стверджує: „Суд визнає, що статті і карикатури, поміщені в числах 43, 44, 45 „Комаря“ роблять кривду ред. Кедринові, підривають його становище в очах українського громадянства, до того — вони несправедливі, бо виставляють діяльність ред. Кедрина в неправдивому світлі“. Однак ред. Е. Козак відмовився від авторства дотичних карикатур, зокрема від карикатури й фейлетону „Арендарі“, так само відмовився від редакторства „Комаря“ за ввесь той час, заявивши, що фактичним редактором того часопису став щойно від його 47-ого числа і відтоді за той журнал уцілому відповідає. Суд Т-ва, хоч зазначив свій погляд на справжнє авторство дотичних карикатур, проте рішив, що супроти заяви ред. Е. Козака у цю справу входити не може.

Рада Т-ва прийняла до відома вислід Мирового Суду та вважаючи, що ред. І. Кедрин дістав достаточну сатисфакцію, привертає ред. Е. Козака у правах члена ТОПІЖ-у. Таким робом ця справа на терені Т-ва вичерпана.

За Раду ТОПІЖ-у:
Р. Купчинський, голова.

Українсько-чеське загострення у насвітленні польських аґенцій.

СУТИЧКА МІЖ ЧЛЕНАМИ „КАРПАТСЬКОЇ СІЧИ“ ТА ЧЕСЬКИМИ ЖАНДАРМАМИ?

ПАТ подає з Ужгороду, що минулої ночі у селі Королево над Тисою дійшло до такого інциденту: Члени „Карпатської Січи“, вертаючися з маніфестації з Хусту, роззброїли чеського жандарма. Другий жандарм утік і телефонічно завізвав поміч. Дійшло до перестрілки, в якій убито 1 особу, 2 ранено важко і 7 легко. Команданта „Січи“ з Королева арештовано, на місце інциденту вислано військо.

УРЯД КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ЗВІЛЬНИВ 60-ОХ ЧЕСЬКИХ УРЯДОВЦІВ.

Як подає АТЕ, карпатоукраїнський уряд віддав до диспозиції праського уряду 60 ох польських урядовців з Хусту і Сваляви. На їхнє місце принято членів „боївок о. Волошина“.

ЧЕСЬКІ ПРАПОРЧИКИ НА ВІЙСЬКОВИХ САМОХОДАХ.

ПАТ повідомляє, що військова влада наказала вивішувати на військових самоходах державні прапорчики. Має це бути контрманіфестація проти українців, які від початку влади о. Волошина бойкотують чеський прапор.

АРЕШТУВАННЯ МОСКВОФІЛІВ У СЕВЛЮШІ.

ПАТ приносить вістку з Хусту, що минулої ночі переведено в Севлюші арештування серед „карпаторусинів“. М. ін. арештовано начальника скарбового уряду, б. голову товариства ім. Духновича, Данканича.

Ширіть наш часопис!

Евакуація американських та британських громадян з Барсельони.

Американський департамент маринарки дістав звіт від команданта американської ескадри в Европі, що кружляк „Омага“ причалив у вівторок до Ґальдетас, щоб забрати американських громадян з Барсельони. Американський державний секретар заявив, що американці мають тепер останню нагоду виїхати з Барсельони.

Британський посол у Барсельоні є у постійному звязку з командою британської фльоти, щоб могти перевести евакуацію посольства й консуляту (разом 20 осіб) та 200 брит. громадян з Барсельони. Один кружляк та один контрторпедовець є близько Барсельони, щоб могти негайно перевести евакуацію.

ВЖЕ ЗАІМЕНУВАЛИ НОВОГО ПОСАДНИКА БАРСЕЛЬОНИ.

Еспанська нац. влада вже заіменувала новим посадником Барсельони визначного промисловця Міґуеля Мате, голову товариства „Гіспано-Суіза“ та електрівні в Андоррі.

ФРАНЦІЯ ПРИГОТОВАНА НА НАПЛИВ УТІКАЧІВ З КАТАЛЬОНІЇ.

Французька погранична сторожа у східніх Піренеях приготовлюється на великий наплив утікачів з Катальонії. Жандарми переглядають утікачів, опісля евакуують їх. Покищо рух на кордоні ще не збільшився настільки, щоб треба було видавати нові постанови.

ОПІР ЕСПАНСЬКИХ ЧЕРВОНИХ ВІЙСЬК ПРОЛОМАНИЙ НА ВСІХ ВІДТИНКАХ КАТАЛЬОНСЬКОГО ФРОНТУ.

Комунікат нац. головної кватири стверджує, що нац. війська проломили катальонський фронт на всіх відтинках та посунулися на дальших 7 кільометрів. Вони є на висоті Манрези, в кількох місцях дійшли до ріки Гльобреги. Вони здобули місцевости Кастелляр делля Рівіера, Торра Біоска, Кальмарка та низку ворожих позицій.

ЩОБ ВИРІВНЯТИ ФРОНТ...

Червоний комунікат потверджує, що нац. війська дальше вели наступ, тому червоні мусіли на кількох відтинках відступити на догідніші становища, щоб вирівняти фронт.

ДАЛЬШЕ БОМБАРДУЮТЬ БАРСЕЛЬОНУ.

Коло 22. год. нац. літаки виконали кілька налетів на Барсельону та спричинили чималі шкоди. В одному дні 11 разів був ґазовий алярм. Передмістя Барсельони вже евакуовані.

—o—

Що писало „Діло“ 50 років тему.

Пятниця, 25. січня 1889.

„ОЛЕКСАНДРА МИШУГУ,

тенора варшавської опери запросила дирекція театру „Covent Garden“ в Льондоні на чотири сезони, що року від половини мая до кінця липня.“

„ІВАН ГРИНЕВЕЦЬКИЙ,

артист і директор русько-народнього театру, вмер нині опівночі в Перемишлі по довгій важкій недузі. Руська сцена потерпіла страшний удар, руське мистецтво велику невіджалувану втрату. Покійний зійшов з важкого боєвища тернистого життя не як звичайний здібний актор, але як справжній горячий патріот і чоловік ідеї, що душу й серце, ціле своє здоровля і життя поклав на жертівнику рідного мистецтва.“

РОСІЯСЬКА МІСІЯ ДО АБІСІНІЇ.

„Ціла місія складається майже з 200 людей, з яких самих кавказьких козаків є ціла сотня. Всі здорові люди і так дібрані, що кожний з них, навіть церковні дяки, знає якесь ремесло. Вони забрали з собою все, що потрібне для закладення кольонії.

АМБАСАДОРИ Й ПОСЛИ У ВАРШАВСЬКІМ МІНІСТЕРСТВІ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ.

Мін. Бек приняв учора амбасадорів Німеччини і Франції та посла Мадярщини. Віцеміністр Шембек розмовляв з амбасадорами Франції та Італії.

Цей рух у міністерстві вяжуть зі завтрішнім приїздом міністра Рібентропа, який проведе у Варшаві два дні. Появилася поголоска, що йому товаришитиме шеф поліції Гімлер.

—o—

ДЕРЖАВНА ПОЛЬСЬКА ЦЕНТРАЛЯ ПРОПАҐАНДИ.

Варшавська „Ґазета Польска“ з 23. ц. м. ставить домагання до уряду, щоб він негайно створив польську державну централю для пропаґанди. Розвідками в чужих мовах — пише „Ґазета Польска“ — мусимо перемогти протипольську пропаґанду, що ведеться нині за кордоном. Дотеперішні досвіди дали сумний та болючий доказ, що приватні заходи не заспокоюють потреб польської пропаґанди за кордоном.

ВЕЛИКІ ЗМІНИ В РУМУНСЬКІЙ ДИПЛЬОМАТІЇ.

Як це офіційно оголошено в Букарешті, румунського посла Фільоттія перенесуть з Атен до Софії, Валімареску перейде з Чілі до Буенос Айрес, Лекка з Ріо до Праги. До міністерства відкликано послів з Осльо, Талліна, Тірани, та делеґата при Лізі Націй.

—o—

ОБЄДНАННЯ ШАВЛІСІВ З ТАВТІНІКАМИ.

Литовська військова орґанізація шавлісів обєдналась з партією тавтініків. Головний командант шавлісів, який підлягає міністрові війни, увійде до головного проводу тавтініків.

—o—

ЗАГАЛЬНИЙ ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ В СССР.

У понеділок закінчено по містах СССР перепис населення; по селах закінчать його 26 ц. м. Окремі контрольори справдять вислід перепису — до 2. лютого по містах, до 5. лютого по селах.

З конскрипційного квестіонаря усунено питання про віроісповідання, яке було підчас конскрипції минулого року.

—o—

ПОВОРОТ МІНІСТРА ЧЯНА.

Минулої ночі вернувся з Білгороду до Риму мін. Чяно. На двірці чекали на нього представники влади та югословянський посол.

—o—

ЗАПРОШУЮТЬ ЧЕМБЕРЛЕНА Й ҐАЛІФАКСА НА ДАЛЕКИЙ СХІД.

Як подає японська преса, мін. Аріта хоче запросити Чемберлена й Ґаліфакса на Далекий Схід, щоб вони могли на місці пізнати ситуацію.

—o—

У РУМУНІЇ ЗАКРИВАЮТЬ ШИНКИ.

Румунська влада відібрала на Буковині концесії 23-ом жидівським шинкарям, в Семигороді й Банаті — 265-ом. Цю акцію мотивують тим, що необхідно поборювати алькоголізм по селах.

Папа перенесеться до Ірляндії?

СЕНЗАЦІЇ ЛЬОНДОНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Як подає льондонська преса, в політичних колах Дебліну ходить поголоска, що папа хоче тимчасово перенести апостольську столицю до Ірляндії, якої населення відоме з глибокого привязання до католицизму. Цей проєкт буцімто зродився з огляду на напруження між Ватиканом і фашистівською партією, яке зростає.

—o—

Чеська поліція викрила тайну друкарню комуністичного „Рудого Права"

АРЕШТУВАННЯ У ПРАЗІ.

Як подає чеська телеграфічна агенція, комуністи почали недавно тайно видавати свій закритий часопис „Руде Право". Поліція викрила в одному туристичному схоронищі друкарню, де друкувалося „Руде Право" та найшла там цілий наклад, якого кольпортери ще не вспіли забрати. У Празі переведено низку ревізій та арештувань. Арештовані зізнали, що вони намагалися знову розвинути комуністичний рух.

Нові урядові законопроєкти.

Вчора відбулося засідання ради міністрів, на якому прийняли такі законопроєкти, що їх уряд у найближчих днях зголосить соймові: законопроект про евакуацію урядів, населення і майна із загрожених теренів держави, про комунікацію у службі оборони держави, про загальний обовязок річевих свідчень, про правне унормування маєтків православної церкви в Польщі та цілу низку інших законопроектів.

—o—

Зі сойму.

БУДЖЕТОВА КОМІСІЯ СОЙМУ.

Вчора відбулося засідання буджетової комісії сойму, якого головна частина була присвячена комунікаційним справам. У дискусії забирав слово пос. Пеленський, який відмітив, що у порівнанні зі станом доріг та залізниць на заході, на полуднево - східних землях стан комунікації не стоїть у ніякому відношенні до тих тягарів, що їх населення зносить у формі податків і шарварків. Пос. Пеленський вважає, що будова доріг на сході та притягання до співпраці українського населення звяже тісніше те населення з державою.

Послові Пеленському відповів мін. Ульрих, який говорив таке: Можу потішити посла Пеленського, який змальовував недолю своїх земляків, що мовляв при залізниці, зокрема у львівській залізничій дирекції щезли вже останні його земляки, кількість службовців тієї національности на підставі стану із 1. X. минулого року відбігає на кілька тисяч від стану, що його змалював пос. Пеленський.

Крім того мін. Ульрих відповідав всім іншим промовцям.

—o—

ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ ПРОМОВИ ГІТЛЕРА БУДУТЬ СПРАВИ КОЛЬОНІЙ.

В понеділок зазначилася на париській біржі знижкова тенденція державних паперів та акцій, яка перейшла в деяких випадках 10 відсотків.

Перш усього в Льонові й Парижі схвилювання викликала димісія д-ра Шахта та збільшення напруги між Францією та Італією, що виявилося в недільній промові італійського премієра.

Орґан французьких фінансових кол „Ле Капіталь" повідомляє, що канцлер Гітлер імовірно спрецизує у своїй промові 30. ц. м. кольоніяльні ревіндикації Німеччини, заявляючи, що Німеччина не погодиться на участь в яких-небудь дипльоматичних пертрактаціях із західно-европейськими державами, доки не стане сатисфакції на кольоніяльному терені.

—o—

ПЕРЕДВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Як подає чеська преса у Хусті лічнеться небавом передвійськовий вишкіл. Опісля поширять його на цілу Карпатську Україну.

—o—

СТУДЕНТСЬКИЙ ПОЛК В ЕСТОНІЇ.

Для студентів університету в Тарту урухомлено вищий військовий курс, що його мусять перейти всі 2.000 студентів цього університету. З них утворять полк, що буде ділитися на 2 курені.

МІНІСТР РІБЕНТРОП У ВАРШАВІ.

Німецький міністр закордонних справ фон Рібентроп приїзджає сьогодні 25. січня до Варшави з урядовою візитою. Побут мін. Рібентропа триватиме два дні. У програмі відвідин передбачують зложення вінця на могилі Невідомого вояка, авдієнцію у президента держави, обід і равт у міністра закордонних справ Бека та обід у німецькій амбасаді. Міністр Рібентроп приїде в товаристві високих урядовців німецького міністерства закордонних справ.

ПРО ЩО ГОВОРИТИМЕ МІН. РІБЕНТРОП У ВАРШАВІ?

Як припускає праський „Венков", підчас нинішніх розмов з мін. Рібентропом у Варшаві порушать справу Данціґу і Клайпеди та українську справу; також торкнуться питання взаємин зі сусідами. На основі розмов Рібентропа Гітлер доповнить інформації перед понеділковою промовою у райхстаґу.

—o—

„ІРЛЯНДСЬКА РЕСПУБЛИКАНСЬКА АРМІЯ" НЕ ОРҐАНІЗУВАЛА ЗАМАХІВ У АНГЛІЇ.

Штаб „ірляндської республиканської армії" подає до відома, що вибух у Трелі (де перебував син Чемберлена) зорґанізовано без його відома. Слідство привело на слід кількох хлопців, які таким дітвацьким способом хотіли виявити патріотизм.

НОВИНКИ

26 СІЧЕНЬ

ЧЕТВЕР

Ст. ст. 18 січня 1939.
Єремія мч.
Лат. Полікарпа єп.
Сонце: схід — 7.07, захід — 16.06.
Місяць: схід — 9.42, захід — 23.18.

Завтра: 27. січня. Пятниця.
Ст. ст. 19. січня 1939.
Св. Онів у Свині.
Лат. Івана Золотоустого.
Сонце: схід — 7.06, захід — 16.08.
Місяць: схід — 10,07, захід — 00.00

—o—

— **Конфіската „Діла".** Вчорашнє (16) число „Діла" підпало конфіскаті за три слова у статті п. н. „Український сезон у Парижі", за цілу статтю О. Семенсика, поміщену на „Правничій Сторінці" та за два місця у вістці п. н. „Велике національне свято Карпатської України". Одночасно поліція забрала матриці всіх дотичних сторінок і тому наші читачі дістали це число з опізненням.

— **„Українська жінка в історії Львова"** — відчит на цю тему (другий з циклю „На… Львів") виголосить ред. Микола Голубець … Дружині Княгині Ольги (Сикстуська 46) в пя… **ницю 27. ц. м.** в 6-ій годині ввечір. Участь чле… нів обовязкова. Гостям раді. 230 1–

— **Атракція цьогорічних мясниць.** Заходом секції зимової допомоги молоді при Т-ві „У… країнська Захоронка" відбудеться 11. лютого ц. р. в салях Народнього Дому і „Бесіди" …з програмою і танцями. У програму …входить „Ревія весняних моделів", виконана… кооперативою „Труд". Моделі виконує робітня „Труду" по реклямових цінах на зразок най… новіших весняних журналів. Прохаємо оглянути і замовити. Зайдіть ще сьогодні до „Труду". 232 1–

— **Виділ Українського Лікарського Товариства** пригадує своїм членам, що Загальні Збори Товариства відбудуться в суботу 28. ц. м. в год. 17.30 в домівці Товариства, вул. Підвальна 7, I. пов. Після Загальних Зборів для членів і введених ними гостей чайний вечір у салі „Української Бесіди". 2…

— **Загальні Збори СУА.** Виділ СУА скликає XVI. Загальні Збори Союзу Українських Адвокатів у Львові на суботу 11. лютого 1939 р. год. 4. пополудні, до домівки при вул. Костюшка ч. 5, I. поверх, з предметом нарад: звідомлення з діяльности за 1938 рік, перевибір виділу і контрольної комісії.

— **Дальші покази фільми „До добра і краси" у Львові.** Тому, що два недавні покази фільми „До добра і краси" в переповненій великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові все не дали ще змоги всім тим, що бажають, оглянути цю першу створену у нас фільму, Ревізійний Союз Українських Кооператив уладжує ще два висвітлення цієї фільми, а саме в пятницю 27. ц. м. в малиновій салі РСУК при вул. Техніцькій ч. 1. II. п. Початок першого висвітлення в год. 5. попол., другого в год. 7.30 вечором. Білети можна набути у передпродажі в „Народній Торговлі", Львів, Ринок 36.

— **Загальні Збори** Народньої Орґанізації Українців м. Львова Галицької дільниці відбудуться в понеділок 30. січня ц. р. в год. 6… вечором у салі читальні „Просвіти" при вул. Супінського ч. 21. Президія НОУ запрошує до участи в цих Зборах усіх членів Народньої Орґанізації, замешкалих в тій дільниці, головно всі наші інтеліґентні кола, що не одержали поіменних запрошень.

— **Педаґогічний курс** для кандидатів до державного іспиту на учителів середніх шкіл починається 1. лютого ц. р. Зголошення та близші інформації у психольоґічнім інституті університету при вул. Маршалківській ч. 1., щодня від **год. 18-ої до 20-ої вечором.**

— **Арештування в Надвірній і в повіті.** Перед кількома днями поліція арештувала в Надвірній інж. Левицького, повітового агронома „Сільського Господаря" і братів: Володимира та Миколу Костиків, яких відставили до Станиславова. В Зеленій поліція арештувала … Дирду, в Лоєвій кількох хлопців і дівчат.

— **Хто виграв міліон?** В нинішнім тягненні Клясової Льотерії впали м. ін. такі більші виграші: Премія 1,000.000 зол. на ч. 98632 виграно в Ряшеві. 50.000 зол на ч. 79721 131256; … на ч. 95051; 20.000 на ч. 65195; 15.000 на ч. … 123085 145270 150312; 10.000 зол. на ч. 4941 … 91820 117270 127944 141704; 5.000 зол. на ч. 11493 17747 64559 82311 61375 132193 … 2.000 зол. на ч. 3425 40425 61171 66139 … 81940 113840 117584 118752 126353 148424; 1.000 зол. на ч. 6915 31277 36879 52511 62615 … 65259 68797 74260 76292 78138 79165 92341 … 100699 109328 11541 7128198 130403 … 136619 142382 148586 156100.

— **Демонстрації польських студентів у Львові.** В понеділок 23. ц. м. відбулося віче польських студентів у будинку Академії Заграничної Торговлі у Львові з домаганням, щоб … увільнив арештованих студентів … Опелю. З цією метою делеґація звернулася … ректора, щоб інтервеніював в ректорах … високих шкіл у справі згаданих арештованих студентів. По вічу делеґація пішла до ректорату, а одночасно студенти вдерлися до … студентів жидів і викинули всю обстанову … на стіні повісили хрест. Опісля польські студенти експортівки пішли походом … міста до університету, де відбулося друге віче у справі арештованих польських студентів … дальших демонстрацій на вулицях не допустила поліція.

— **Що три роки новий костел у Т…** Зі статистичних даних, що їх подав ГЛУ …

Папа перенесеться до Ірляндії?

СЕНЗАЦІЇ ЛЬОНДОНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Як подає льондонська преса, в політичних колах Дебліну ходить поголоска, що папа хоче тимчасово перенести апостольську столицю до Ірляндії, якої населення відоме з глибокого привязання до католицизму. Цей проект буцімто зродився з огляду на напруження між Ватиканом і фашистівською партією, яке зростає.

—o—

Чеська поліція викрила тайну друкарню комуністичного „Рудого Права"

АРЕШТУВАННЯ У ПРАЗІ.

Як подає чеська телеграфічна агенція, комуністи почали недавно тайно видавати свій закритий часопис „Руде Право". Поліція викрила в одному туристичному схоронищі друкарню, де друкувалося „Руде Право" та найшла там цілий наклад, якого кольпортери ще не вспіли забрати. У Празі переведено низку ревізій та арештувань. Арештовані зізнали, що вони намагалися знову розвинути комуністичний рух.

Нові урядові законопроєкти.

Вчора відбулося засідання ради міністрів, на якому прийняли такі законопроєкти, що їх уряд у найближчих днях зголосить соймові: законопроєкт про евакуацію урядів, населення і майна із загрожених теренів держави, про комунікацію у службі оборони держави, про загальний обовязок річевих свідчень, про правне унормування маєтків православної церкви в Польщі та цілу низку інших законопроєктів.

—o—

Зі сойму.

БУДЖЕТОВА КОМІСІЯ СОЙМУ.

Вчора відбулося засідання буджетової комісії сойму, якого головна частина була присвячена комунікаційним справам. У дискусії забирав слово пос. Пеленський, який відмітив, що у порівнанні зі станом доріг та залізниць на заході, на полуднево - східних землях стан комунікації не стоїть у ніякому відношенні до тих тягарів, що їх населення зносить у формі податків і шарварків. Пос. Пеленський вважає, що будова доріг на сході та притягання до співпраці українського населення зваже тісніше те населення з державою.

Послові Пеленському відповів мін. Ульрих, який говорив таке: Можу потішити посла Пеленського, який змальовував недолю своїх земляків, що мовляв при залізниці, зокрема у львівській залізничій дирекції щезли вже останні його земляки, кількість службовців тієї національности на підставі стану із 1. X. минулого року відбігає на кілька тисяч від стану, що його змалював пос. Пеленський.

Крім того мін. Ульрих відповідав всім іншим промовцям.

—o—

ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ ПРОМОВИ ГІТЛЕРА БУДУТЬ СПРАВИ КОЛЬОНІЙ.

В понеділок зазначилася на париській біржі зниӂкова тенденція державних паперів та акцій, яка перейшла в деяких випадках 10 відсотків.

Перш усього в Льондоні й Парижі схвилювання викликала димісія д-ра Шахта та збільшення напруги між Францією та Італією, що виявилося в недільній промові італійського премієра.

Орган французьких фінансових кол „Ле Капіталь" повідомляє, що канцлер Гітлер імовірно спрецизує у своїй промові 30. ц. м. кольоніяльні ревіндикації Німеччини, заявляючи, що Німеччина не погодиться на участь в якихнебудь дипльоматичних пертрактаціях із західньо-европейськими державами, доки не дістане сатисфакції на кольоніяльному терені.

—o—

ПЕРЕДВІЙСЬКОВИЙ ВИШКІЛ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Як подає чеська преса у Хусті почнеться небавом передвійськовий вишкіл. Опісля поширять його на цілу Карпатську Україну.

—o—

СТУДЕНТСЬКИЙ ПОЛК В ЕСТОНІЇ.

Для студентів університету в Тарту урухомлено вищий військовий курс, що його мусять перейти всі 2.000 студентів цього університету. З них утворять полк, що буде ділитися на 2 курині.

МІНІСТР РІБЕНТРОП У ВАРШАВІ.

Німецький міністр закордонних справ фон Рібентроп приїзджає сьогодні 25. січня до Варшави з урядовою візитою. Побут мін. Рібентропа триватиме два дні. У програмі відвідин передбачують зложення вінця на могилі Невідомого вояка, авдієнцію у президента держави, обід і равт у міністра закордонних справ Бека та обід у німецькій амбасаді. Міністр Рібентроп приїде в товаристві високих урядовців німецького міністерства закордонних справ.

ПРО ЩО ГОВОРИТИМЕ МІН. РІБЕНТРОП У ВАРШАВІ?

Як припускає праський „Венков", підчас нинішніх розмов з мін. Рібентропом у Варшаві порушать справу Данціґу і Клайпеди та українську справу; також торкнуться питання взаємин зі сусідами. На основі розмов Рібентропа Гітлер доповнить інформації перед понеділковою промовою у райхстагу.

—o—

„ІРЛЯНДСЬКА РЕСПУБЛИКАНСЬКА АРМІЯ" НЕ ОРГАНІЗУВАЛА ЗАМАХІВ У АНГЛІЇ.

Штаб „ірляндської республиканської армії" подає до відома, що вибух у Трелі (де перебував син Чемберлена) зорганізовано без його відома. Слідство привело на слід кількох хлопців, які таким дітвацьким способом хотіли виявити патріотизм.

НОВИНКИ

26 СІЧЕНЬ

ЧЕТВЕР

Ст. ст. 15 січня 1939.
Ермила мч.
Лат. Полікарпа еп.
Сонце: схід — 7.07, захід — 16.06.
Місяць: схід — 9.12, захід — 23.18.

Завтра: 27. січня. П'ятниця.
Ст. ст. 16. січня 1939.
Св. Отців у Синаї.
Лат. Івана Золотоустого.
Сонце: схід — 7.06, захід — 16.08.
Місяць: схід — 10.07, захід — 00.00

—o—

— Конфіската „Діла". Вчорашнє (16) число „Діла" підпало конфіскаті за три слова у статті п. н. „Український сезон у Парижі", за цілу статтю О. Семененка, поміщену на „Правничій Сторінці" та за два місця у вістці п. н. „Велике національне свято Карпатської України". Одночасно поліція забрала матриці всіх дотичних сторінок і тому наші читачі дістали це число з опізненням.

— „Українська жінка в історії Львова" — відчит на цю тему (другий з циклю „Н... Львів") виголосить ред. Микола Голубе... Дружині Княгині Ольги (Сикстуська 46) в ... **ницю 27. ц. м.** в 6-ій годині ввечір. Участь ... ків обовязкова. Гостям раді.
230 1—

— Атракція цьогорічних мясниць. Заходом секції зимової допомоги молоді при Т-ві „Українська Захоронка" відбудеться 11. лютого ц. р. в салях Народнього Дому і „Бесіди" ... з програмою і танцями. У програму ... входить „Ревія весняних моделів", виконана кооперативою „Труд". Моделі виконує робітня „Труду" по реклямових цінах на зразок найновіших весняних журналів. Прохаємо ог... нути і замовити. Зайдіть ще сьогодні до „Труду".
232 1—

— Виділ Українського Лікарського Товариства пригадує своїм членам, що Загальні Збори Товариства відбудуться в суботу 28. ц. м. в год. 17.30 в домівці Товариства, вул. Підвал... 7, І. пов. Після Загальних Зборів для членів і введених ними гостей чайний вечір у салі „Української Бесіди".

— Загальні Збори СУА. Виділ СУА скликає XVI. Загальні Збори **Союзу Українських Адвокатів у Львові на суботу 11. лютого 1939 р.** год. 4. пополудні, до домівки при вул. Костюшка ч. 5, І. поверх, з предметом нарад: звідомлення з діяльности за 1938 рік, перевибір виділу і контрольної комісії.

— Дальші покази фільми „До добра і краси" у Львові. Тому, що два недавні покази фільми „До добра і краси" в переповненій великій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка у Львові ... не дали ще змоги всім тим, що бажають ... нути цю першу створену у нас фільму, Ревізійний Союз Українських Кооператив улаштовує ще два висвітлення цієї фільми, а саме в п'ятницю 27. ц. м. в малиновій салі РСУК при вул. Техніцькій ч. 1. ІІ. п. Початок першого висвітлення в год. 5. попол., другого в год. 7.30 вечором. Білети можна набути у передпродажі в „Народній Торговлі", Львів, Ринок 36.

— Загальні Збори Народньої Організації Українців м. Львова Галицької дільниці відбудуться в понеділок 30. січня ц. р. з год. ... вечором у салі читальні „Просвіти" при вул. Супінського ч. 21. Президія НОУ запрошує до участи в цих Зборах усіх членів Народньої Організації, замешкалих в тій дільниці, ... но всі наші інтелігентні кола, що не одержали поіменних запрошень.

— Педагогічний курс для кандидатів до державного іспиту на учителів середніх шкіл ... нається 1. лютого ц. р. Зголошення та ... інформації у психольогічнім інституті університету при вул. Маршалківській ч. 1., щодня ... год. 18-ої до 20-ої вечором.

— Арештування в Надвірній і в ... Перед кількома днями поліція арештувала в Надвірній інж. Левицького, повітового агронома „Сільського Господаря" і братів: Володимира та Миколу Костиків, яких відставила до Станиславова. В Зеленій поліція арештувала ... Лирду, в Лоєвій кількох хлопців і дівчат.

— Хто виграв міліон? В нинішнім тягненні Клясової Льотерії впали м. ін. такі більші виграші: Премія 1,000.000 зол. на ч. 98632 ... Ряшеві. 50.000 зол на ч. 79721 131256; ... на ч. 95051; 20.000 на ч. 65195; 15.000 на ч. ... 123085 145270 150312; 10.000 зол. на ч. 4940 ... 91820 117270 127944 141704; 5.000 зол. ... 11493 17747 64559 82311 61375 132193 ... 2.000 зол. на ч. 3425 40425 61171 ... 81940 113840 117584 118752 126353 148424 ... зол. на ч. 6915 31277 36879 52511 62515 ... 65259 68797 74260 76292 78138 79165 93941 ... 100699 109328 11541 7128198 130403 ... 136619 142382 148586 156100.

— Демонстрації польських студентів у Львові. В понеділок 23. ц. м. відбулося віче польських студентів у будинку Академії Зовнішньої Торговлі у Львові з домаганням, щоб ... увільнив арештованих студентів ... Опелю. З цією метою делеґація звернулася до ректора, щоб інтервеніював з ректорами високих шкіл у справі згаданих арештованих студентів. По вічу делеґація пішла до ... ту, а одночасно студенти вдерлися до ... студентів жидів і викинули всю обстанову, ... на стіні повісили хрест. Опісля польські студенти експортівки пішли походом ... міста до університету, де відбулося ... у справі арештованих польських студентів ... дальших демонстрацій на вулицях ... допустила поліція.

— Що три роки новий костел у Турка... Зі статистичних даних, що їх подає ...

костели і костюлки в турчанському повіті виходить, що перед 35 роками не було ще ширшої акції за будовою костелів. В 1903 р. поляки збудували костели в Борині і Розлучі, в 1904 р. в Тарнаві Нижній, в 1906 р. в Сянках, в 1907 р. у Соколиках Гірських, в 1910 р. в Ясениці, в 1930 р. в Висоцьку Вижнім, у 1933 р. в Ульниці і Вовчім. Тепер будують костели в Коморниках і в Борині, Горпиній та в Турі. Ось так що три роки в турчанському повіті будують новий костел.

— Поклади крейди на Поліссі. З околиць Картуської Берези вивозили селяни крейду, що її копали на своїх полях, до двох фабрик у Березі. Тепер проектують будову кількох нових фабрик, що експльоатуватимуть поліську крейду.

— Не буде амнестії. З відповіди на інтерпеляцію пос. Путека виходить, що уряд не думає молошувати тепер до сойму законопроєкту про амнестію. Не думає теж скасувати табору в Березі Картуській, бо „вплив цієї установи на стан безпеки, спокою і публичного ладу промовляє за її істнуванням“. У понеділок 23. ц. м. пос. кс. Любельський зголосив інтерпеляцію у справі амнестії для В. Вітоса та його берестейських товаришів, які перебувають тепер за кордоном. Чи дістане таку саму відповідь, яку дістав пос. Путек у справі амнестії для політичних вязнів, не відомо.

— Львівська хроніка. Службовики бриґади скарбової охорони арештували вчора вуличного продавця І. Завалича, в якого при ревізії найшли 15 кг. перепачкованих камінчиків до запальничок — З вантажного авта при вул. Костюшка невідомі злодії вкрали попелину вартости 400 зол.

— Краєва хроніка. В Нагірянах пов. Львів 20-літній Т. Баран, столяр, застрілився з фльоберту в городі своїх батьків. Причиною самогубства була нещаслива любов.

— „Чудодійні“ ліки за солені гроші. До села Засів, дембіцького повіту прийшов мужчина з двома жінками розпитуючись за недужими. Мандруючи від хати до хати обманець давав недужим ріжні поради і продавав їм „чудодійні“ ліки в таємних пляшечках по 36 зол. за пляшечку. З неменшим успіхом „працювали“ теж обі його спільнички, які продали жінкам ліків за кількасот золотих. По кількох днях поліція арештувала ворожбита та його спільничок, якими виявилися Стефан Педраз, Владислава Урбанська та Елеонора Кмерав з Бендзіна.

— На рік вязниці і гривну 32.000 зол. Суд засудив б. бурмістра Тарновських Гір Франца Міхаца, члена німецької фракції за те, що зі своєю жінкою скуповував німецькі марки в золоті і складав їх у філії „Дрезднер Банку“ в Катовицях. Крім того на днях скарбовий уряд покарав Міхаца гривною у висоті 32.000 зол. за незголошення зложених у банку золотих монет.

— 15 осіб згинуло у хвилях ріки. Внаслідок зливних дощів виступила з берегів ріка Альгіаста недалеко залізничої стації Фріяс у провінції Сантіяґо дель Естеро. Хвилі ріки підмили міст, що заломився у хвилині, коли переїздив через нього поїзд з робітниками і матеріялами. Льокомотива і ваґон упали до ріки, де згинув машиніст, двох залізничників і 12 робітників. Рятункова бриґада не виловила тіл потоплених ні льокомотиви.

— Міжнародню авантурницю Лідію Марію фон Ацель засудив військовий суд у Клюжі на рік вязниці, а її адвоката Фелікса Рота на 3 місяці, за нелеґальний приїзд до Румунії. Засуджена Ацель була давніше дамою з почоту вбіцької цісаревої, опісля працювала в розвідці червоної Еспанії.

— Страшна буря лютує від 24-ох годин над Атлантійським Океаном і загрожує затопленням багатьом кораблям. Два кораблі виїхали на поміч англійському кораблеві, що малощо не розбився об підводні рафи недалеко острова Ронд. До порту у Бресті притягнули теж грецький корабель „Овра“, якому буря ушкодила керму і тому опинився в дуже важкій ситуації.

— Величаву пагоду задумує збудувати міська управа столиці Японії Токіо в память поляглих японських вояків у Китаю. Пагоду збудують у середині міста коштом міліона ен, що їх зложить японське громадянство.

— Ріжні вісти. В Будапешті занедужало на ґрипу 250 тисяч мешканців, себто 1/5 мешканців. — Німецька фільмова артистка Рені Ріфенталь виїхала до Парижа, де виголосить низку відчитів про фільмове мистецтво. — Одному голяндському городникові вдалося виплекати вперше туліпан оранжевої краски. Він продав один туліпан по ціні 75 фльоренів (1.550 франків). — До Москви виїхав з Льондону англійський посол сер В. Сідс. — У Самарканді совітський уряд рішив відновити мавзолей Тамерляна, що його збудував внук Тамерляна в 1404 р.

Театри.

Великий Театр.

Середа 25. І. год. 7.30 веч. „День без брехні“.

Четвер 26. І. год. 7.30 веч. „Тартюф“.

Пятниця 27. І. год. 7.30 веч. „День без брехні“.

Субота 28. І. год. 3.30 попол. „Кіт в чоботах“. — Год. 7.30 веч. „Тартюф“.

Театр Ріжнородностей.

Пятниця 27. І. год. 7.30 веч. відчит д-ра Якова Бікельса.

Субота 28. І. Театр нечинний.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

Управа театру відповідаючи на запрошення улаштовує в салях Т-ва „Просвіта“ низку популярних вистав:

ЛЬВІВ-ЗНЕСІННЯ:
25. І. Дай серцю волю.
26. І. Маруся Богуславка.

ЛЬВІВ-ЗАМАРСТИНІВ:
27. І. Гетьман Полуботок.

ЛЬВІВ-БОГДАНІВКА:
28. І. Дай серцю волю.
29. І. Сорочинський ярмарок.
30. І. Пісня Бескиду.
31. І. Невольник.
1. ІІ. Гетьман Полуботок.

ЛЬВІВ-ЛЕВАНДІВКА:
2. ІІ. Дай серцю волю.
3. ІІ. Пісня Бескиду.
4. ІІ. Гетьман Полуботок.

КІНА.

АМПІР: „Найвища любов“. Сімоне Сімон.

АПОЛЬО: „Прощак у багряниці“.

АТЛЯНТИК: „Баніт“.

БАЛТИК: „Верес“.

ВАНДА: „За заслоною“, „Невдаха“.

ҐРАЖИНА: „Фльоріян“ Родзевичівни.

ЕВРОПА: „Пригода вдвоє“.

КАСИНО: Норма Ширер як „Марія Антонета“.

КОПЕРНИК: „Я згрішила“.

МАРУСЕНЬКА: „Незвичне серце“.

МЕТРО: „Буревій“.

МІРАЖ: „Золотоволоса“.

МУЗА: „Моделька“, „Готель у Тиролю“.

ПАКС: „Острів у вогні“ та кольоровий додаток.

ПАЛЯС: „Циганка“.

РАЙ: „Танго Нотурно“ з Полею Неґрі.

РІЯЛЬТО: „Радість життя“.

РОКСІ: „Ескапада“ з Марленою Дітріх.

СВІТ: „90 хвилин постою“, „Двоє з юрби“.

СВЯТОВИД: „Скитальці півночі“, Фліп і Флап як пирхові.

СТИЛЕВЕ: „Прокуратор Андреєв“ та ревія.

ТОН: „Тайна нічного льокалю“, „Отева на пустині“.

УТІХА: „Дочка Шанхаю“ та ревія.

ХИМЕРА: „Чар травневої ночі“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(за Марійською)
„Японія: Токіо, Кіото, Йошівара“.

Спорт.

БОКС.

УКРАЇНА — ҐВЯЗДА.

У найближчу неділю 29. ц. м. відбудуться у салі кіна „Колісей“ при вул. Сонящній в год. 11.30 передпол. боксерські змагання за першенство Б-кляси між Україною і жидівською дружиною Ґвязда-Штерн. Вісімка України, що находиться тепер у знаменитій формі, виступить у своїм найкращім складі: Тиньо, Шолдра, Рудницький, Ощудляк, Білий, Левкович, Папин і Помірко. Ціни вступу популярні, для членів України знижка. Важні лиш редакційні карти вільного вступу.

УКРАЇНА — ЧОРНІ ІІ.

Останні змагання в циклю гор за мистецтво Б-кл. відбуде Україна в суботу 4. лютого в год. 19.— у Спортовій Галі при вул. Яблоновських.

ШИРШІ СХОДИНИ ФІЛІЇ К. Л. К.

В четвер 26. ц. м. в год. 18.30 відбудуться ширші сходини членів філії К. Л. К. у Львові, в домівці клюбу при вул. Краківській ч. 17. І. пов. На них сходинах виголосить Р. Рибачек реферат на тему: „Техніка мощення дошок“. — Присутність членів обовязкова.

ПІНҐ-ПОНҐ.

РОБІТНИЧА ГРОМАДА — ГАПОЕЛЬ 4:1.

Другі змагання за мистецтво ІІ-кляси вирішила українська дружина у свою користь. На виріжнення заслуговує Гладкий І. який виграв вирішну партію. По них змаганнях „Робітнича Громада“ веде в табелі „Ц“ кляси.

ФУТБОЛ У ПРАЗІ.

ПРАГА. **Спарта — Вікторія Жіжков 2:0 (0:0).** Зимовий турнір за чашу міністра Черного.

ПРАГА. **Славія — Богеміянс 5:2 (2:1).** У Славії на воротах грав Бокшай, який вернувся вже з війська.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 25. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добридень наймолодшим, оповідання, мельодії, 11.00 Для шкіл: „Про Олесю, що пішла на деревами“, 11.25 Гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.00 Полудневий авд., 14.00 Симф. музика, з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.5 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Для дітей: Розв'язка рисункового конкурсу „Як собі уявляєш“, концерт, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа, 16.35 Опш. рецитал Едв. Бендера в супр. форт., 17.00 Перші бої січневого повстання, 17.15 Міліарди в відпадках, 17.25 Органовий рецитал, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Авд. для сільських дітей: Відповіді на листи, Львівські музеї, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Чи потрібні степени в школі, 19.00 Фрагм. з муз. комедії „На хвилях етеру“, 19.40 Легка і танц. музика, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Вечір Бой-Желенського, 22.05 Танц. музика з пл., 22.55 Огляд преси, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 26. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Популярна муз. з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 На два і на три, муз. поранок для вселюдних шкіл, 11.25 Марші та вальси, пл., 11.57 Сигнал, 12.05 Полудневий концерт, 14.00 Концерт бавадь, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Гутірка техніка з молоддю, 15.15 Клопоти та радіо: Циклічне вино, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Про закордонну торгівлю, гутірка для ліцеальної молоді, 16.40 Форт., 17.00 Із дослідів і метод суспільної праці, 17.15 Концерт симф. орх., 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Для села: Вислідки класифікації ґрунтів, Комунікати Рільн. Т-ва, Орх., 18.30 Народна музика та її вплив на артистичну музику, 19.00 Вечір Й. Штравса, орх., хор, сопран, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спіг. комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Театр Уяви: „Завіша Чорний“ драма Ю. Словацького, 22.05 Трансм. з життя, 22.10 Танц. музика з пл., 22.25 Огляд львівської літер. критики, 22.35 „Теребовля“ фрагм. із пов. Софії Косак-Щуцької, 23.05 Закінчення авдиції.

Пятниця, 27. січня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: Завчасу думаймо про город, радіо, вістки, легка музика, 11.00 Для шкіл: Як Мартин відкрийшов рідний край, авд. для старших дітей, 11.25 Твори Е. Ковотка, з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полудньова авд., 14.00 Інформаційна Газетка в українській мові, 14.10 Музика з пл., 14.30 Лісові відгомони, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 „Гокус покус“ авд. для молоді, 15.20 Ґосподський порадник, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з терміт, 16.35 Росте гімназія у Сіндешій Волі, 16.45 Репортаж з балетів: Зорі сходять і заходять, орх., 17.30 Райський ліс, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Камер. концерт, форт., скр., кларнет, віольончеля Петро Пшеничка, 18.10 Живе тот моглою: Життя давнього палітра, 19.00 Розр. концерт, орх., пісеньки, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Молодіжної пісні у вик. хору, 21.15 Симф. концерт, орх., форт., 22.00 Піонтер шор. Язвигого, 22.45 Музика з пл., 22.55 Львівські інформації, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 25. січня 1939.

БЕРЛІН 18.00 19.00 20.10 21.00 Вес. вечір, БІЛГОРОД 20.00 Гумор, 22.15 Спів, БУДАПЕШТ 12.10 Вок. концерт, 18.30 Циг. музика, 22.40 Оп. орх., ВІДЕНЬ 13.15 Розр. концерт, 16.00 „Кава по-віденськи“ розр. концерт, 19.00 Форт., 20.10 21.00 Симф. концерт, 22.30 23.00 „Музика з Відня“ розр. концерт, ЛЯЙПЦІҐ 20.10 Концерт італ. музики, МІЛЯНО 17.15 Танц. музика, 22.15 Форт. рецитал Маріо Чекарелі, ПРАГА 15.15 Колискові пісні, 18.20 Сальон. квартет, 19.25 Нар. музика, 21.10 Симфонія ч. 2 Кареля, РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 19.25 Бельгійська форт. музика, 21.15 Форт., 22.00 Розр. програма, РИМ 17.15 Форт., 21.00 22.00 „Ріголето“ оп. Вердія, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 19.15 20.00 21.00 Опера.

Четвер, 26. січня 1939.

БЕРЛІН 10.00 Нар. пісні, 18.00 Веселі мельодії, 19.00 Репортаж із Греції, 20.10, 21.00 Танц. музика, БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні, БОРДО 21.30 „Мадам Нітуш“ оп. Ґерве, БРАТИСЛАВА 19.45 „Як прийде травень“ оп. Душіка, БРЕСЛЯВ 20.10 „Вільний стрілець“ оп. Вебера, БУДАПЕШТ 13.30 Циг. музика, 17.30 Орх., 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, ВІДЕНЬ 10.00 Нар. пісні, 15.30 Колискові пісні та казки, ВЕЖА АЙФЛЯ 21.30 „Горобець“ оп. Бейдгса, КЕЛЬН 20.10 „Кармен“ оп. Бізета, ЛЯЙПЦІҐ 15.50 Бразилія говорить, 18.20 Балади, баритон, ЛЯҐТІ 16.00 Легка музика, МІЛЯНО 17.15 Камер. концерт, 21.00, 22.00, 23.00 „Ре Гасан“ оп. Ґедіні, ПРАГА 17.40 Соната б-дур на скр. і форт. Моцарта, 19.25 Музика до танцю, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. муз., 21.15 Сервіса, 21.30, 22.00, 23.00 Опера, РИМ 17.15 Танц. музика, 21.00 Симф. концерт, СОФІЯ 18.15 Форт., 19.00 Орх. концерт.

Пятниця, 27. січня 1939.

БЕРЛІН 14.15 Дута орх., балалайки, 17.00 Траутоніюм, фортепіян, 18.00 Розр. музика, БІЛГОРОД 21.00 Концерт хор. гвардії, БУДАПЕШТ 13.30 20.20 21.00 Орх., 17.30 Форт., 18.35 Циг. музика, 22.00 Данський квартет, БРЮСЕЛЯ ФР. 19.18 Шуманові пісні, ВІДЕНЬ 15.30 Пісні Вольфа та Маркса, 18.00 Пісні, 20.10 21.00 Концерт бавадь, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Пісні, 15.30 Для дітей, 18.15 Давня музика, 18.45 Хор донських козаків, 20.10 Симфонія ч. 5 Дворжака, 21.00 Настроєва музика, КЕЛЬН 21.00 Іт. музика, ЛЯҐТІ 18.35 Соната ц-дур Бетовена, МІЛЯНО 17.00 Спів, 20.30 Розр. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт, ПРАГА 16.45 Квартет, 18.20 Сальон. секстет, 19.25 20.00 Військ. орх., 21.10 Симфонія ч. 7 Шуберта, РАДІО ПАРІ 18.05 Камер. музика, 19.15 21.15 Форт., РИМ 21.00 22.00 Оперета, СОФІЯ 18.15 Легка музика, 19.20 20.00 21.00 Опера.

Радіокутик.

У БАРСЕЛЬОНІ НЕ ВІЛЬНО СЛУХАТИ РАДІЯ.

Щоб унеможливити населенню Барсельони вислуховувати комунікати про перемогу еспанських народніх військ, барсельонська влада видала зараз по Різдвяних святах розпорядок, всилу якого у великій мірі обмежене право на посідання радіового приймача. За відомку, що хтось „непокликаний“ користується радієвим приймачем, має влада виплатити нагороду в сумі, яка пять або десятикратно перевищує вартість цього приймача, залежно від того, в кого відкрито апарат. Німецька агенція додає, що функціонарі барсельонської поліції дістали зарядження, щоб вони у жодім не реквірували радієвих приймачів.

РАДІО ТА ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ.

Наприкінці 1938 р. Італія зареєструвала мілійонового радіоабонента. В коментарях до цього факту загально підкреслюється, що політичні події останніх трьох літ головно спричинилися до великого зросту кількости радіоабонентів. Восени 1935 і 1936 р. р. ц. зн. в часі абісинської війни, значно оживився приріст радіоабонентів, та що з припиненням воєнних дізань зацікавлення радієм знову зменшилося. Напруження викликане подіями у Чехословаччині знову принесло значний зріст радіоабонентів. Вкінці 1937 р. було 830.000 абонентів а кінець 1938 року приніс мілійон.

БІРЖА.

Львів, 24 січня 1939

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельґи бельґ. 89·8 — Доляри америк. 5·28·50 — Дол. канад. 5·24·0 — Фльорени гол. 288·42 — Франки франц. 14·05 — Франки шв. 119·85 — Фунти анґ. 24·88 — Гульдени данц. 111·03 Корони чеські 10·75 — Кор. дун. 110·80 Кор. норв. 124·97— Кор. шв. 125·07 Ліри італ. 16·90 — Марки фінляндські 10·90 — марки нім. срібні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, дня 24. січня 1939

1 кг. масла десер. бльок без оп.	2·55 зол.
1 кг. масла бочков вкл. з опак.	2·90 зол.
молоко	17—18 сот
1 кг. яєць	1·85—1·90 зол.

Тенденція на масло зниженкова, на молоко слаба, на яйця вдержана.

ОПОВІСТКИ.

На Рідну Школу зложили Вп. Інж. Степан та Ірина з Яримовичів Іваницькі 20 зол. замісць повідомлень про своє вінчання. 226

Жертви зложені в Адміністрації „Діла“: на Рідну Школу зол. 4.— м-р Роман Радкевич, Красностав; для **дівочої реміcн. бурси** зол. 5.—; для **бурси Т-ва Зорі** зол. 5.—, о. Іван Лесик, Цеблів.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów, Rynok 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.